

Indholdsfortegnelse

Skriftlig årsberetning for Folkevirke for 2012	side 3
Skriftlig årsberetning for kulturtidsskriftet ”Folkevirke” for 2012	side 6
Index over udgivelser af kulturtidsskriftet ”Folkevirke” i 2012	side 8
”Cultural integration” – om Folkevirkes EU-støttede projekt:	
Lærerigt samarbejde	side 10
Indblik i fransk hverdag for flygtninge	side 10
Mindretal i Polen	side 12
Cultural Kalejdoscope – om Folkevirke ET-støttede projekt:	
Kulturel mangfoldighed	side 14
”New and Old Democracies” – om Folkevirkes Nordplus-projekt:	
Det kan vi bruge Folkevirke til	side 16
En verden i toner, ord og billeder – om ”Kvindestemmer ’12”	side 20
Oplevelser i kunsten	side 21
Debat om Ørestaden	side 22
Ord, der skaber virkelighed	side 23
Studietur til Sydslesvig	side 25
Seminar på Cypern	side 26
Flot markering af Folkevirke på Folkemødet i Allinge	side 28
Livet er et mirakel	side 29
Oplevelsesrig efterårsferie – om Folkevirkes Bedsteforældre/Børnebørnlejr	side 30
Beretninger fra Folkevirkes kredse:	
Region Hovedstaden	
Bornholm	side 31
København - ”På Folkevirke”	side 31
Københavns Vestegn	side 31
Lyngby	side 32
Lyngby læsekreds	side 33
Birkerød læsekreds	side 33
Region Nordjylland	
Folkevirke i Vesthimmerland	side 34
Vesthimmerlands litteraturkreds	side 35

Region Midtjylland

Herning side 35
Holstebro side 37

Region Syddanmark

Odense side 37

Region Sjælland

Roskilde side 38
Ølsted side 38

Udland

Grønland side 38

Tilsluttede organisationer

Dansk Folkeoplysnings Samråd side 39

Dansk Blindesamfunds Kvinder side 41

DSH - Foreningen af Aktive Kvinder side 42
(tidl. ”De sydslesvigske Husmoderforeninger”)

Dansk Kvindesamfund side 43

De Grønlandske Kvindeforeningers Sammenslutning side 45

Repræsentantskabsmøde 22. april 2012:

Mundtlig årsberetning for Folkevirke aflagt den 22. april 2012 side 46

Mundtlig årsberetning for kulturtidsskriftet ”Folkevirke” side 49
aflagt den 22. april 2012

Referat fra Folkevirkes repræsentantskabsmøde den 22. april 2012 side 50

Folkevirkes forretningsudvalg pr. den 22. april 2012 side 52

Vedtægter for Folkevirke side 54

Skriftlig beretning for Folkevirke:

Fokus på den levende dialog

Folkevirke har gennem 69 år været et mødested for ildsjæle og et sted, hvor man har kunnet finde inspiration i hverdagen.

Folkevirke har været det sted, hvor man har kunnet prøve sine holdninger af helt i tråd med Grundtvigs tanker om, at man skal være oplyst for at kunne være en aktiv demokrat.

En af Folkevirkes helt store styrker er, at møder og aktiviteter sker på tværs af alle grænser og skel. Det betyder nemlig, at man så møder nye holdninger og andre meninger og derved ægges til at gå i dialog.

Den levende dialog – samtalen – står fortsat centralt i Folkevirke.

Derfor har Folkevirke fortsat en rolle at spille ikke kun på den folkeoplysende scene, men også for borgere i et demokrati. Demokrati skal være en livsform, som Hal Koch sagde. Det bliver det kun, hvis ideerne går i arv fra generation til generation. Det er således vigtigt, at vi er aktive deltagere i civilsamfundet.

Man kan selvfølgelig sige, at nogle af de mål, som Folkevirke satte sig i 1944 er blevet indfriet. Men nye behov er dukket op, og her har Folkevirke vist sin styrke ved at kunne omstille sig til disse nye behov.

Internationale samarbejder

Folkevirke har gennem mange år haft øje for de internationale muligheder, men gennem de seneste år er de internationale aktiviteter styrket. I 2012 blev Folkevirke valgt til

Logo for "Cultural Kalejdoskop"

koordinator for hele to internationale projekter – et EU-støttet læringspartnerskab – "Cultural kalejdoskop" – og et Nordplus-projekt – "Nye og gamle demokratier".

Begge projekter falder fint i tråd med Folkevirkes tre ben – den sociale, kulturelle og politiske folkeoplysning.

For Folkevirke er det meget givende at være del af internationale projekter. Folkeoplysere fra andre lande giver input og inspiration samtidig med, at Folkevirke drages ind i nye samspil.

Selv om det er et begrænset antal folkevirkere, der kan være med i alle møder og alle projekter, så kan det ikke undgås, at samarbejderne har effekt i en meget større kreds. Der tales om aktiviteterne, nye emner bringes i spil og nye metoder præsenteres.

Forpligtende fællesskab

Det kommer til at stå meget tydeligt, at Folkevirkes opbygning med lokale kredse og en landsforening er rigtig set. Der er mange ildsjæle over hele landet, og alt efter interesse og

overskud kan man så byde ind til de forskellige aktiviteter – og dermed lever Folkevirkes organisation op til, at have opbygget et forpligtende fællesskab. At Folkevirke ikke blot består af en række individualister og uden en sammenhængskraft. Nej, Folkevirke er derimod et spændende fællesskab, hvor deltagerne kan gå i dialog.

Mange af Folkevirkes aktiviteter bygger på studiekredsformen – en debatform, hvor leder- og lærerbegrebet ikke følger de traditionelle regler. Studiekredsen sikrer dynamik og en spændende dialog.

Men selv om Folkevirke har gode erfaringer med studiekredsformen, så afprøves hele tiden nye metoder og ideer.

I forbindelse med de internationale projekter har Folkevirke præsenteret en billedinspireret idefremmende metode, som minder om ”Visionpool”. Den er blevet meget godt modtaget og Folkevirkes internationale partnere har været meget begejstret for metoden.

Folkevirke har gennem de senere år også arrangeret andre typer aktiviteter, som breder sig mere ud. Her tænker jeg bl.a. på musik- og litteraturarrangementet ”Kvindestemmer”, hvor kvindelige forfattere, musikere, komponister og billedkunstnere går i dialog en eftermiddag. ”Kvindestemmer” har været holdt i bl.a. Jazzhouse, på Dansescenen og i Huset i Magstræde. Det tegner nu til, at Huset i Magstræde bliver den faste plads for Kvindestemmer, da stedet ligger centralt og er velegnet til denne type aktiviteter.

Folkevirke er for en stor del båret af frivillige ildsjæle. Det er en spændende og givende konstruktion for en folkeoplysende virksomhed. Det giver mange input og mange forslag til nye aktiviteter og nye måder at gennemføre aktiviteterne på. Modsat gør det også Folke-

virke mere sårbar, hvis der i perioder skal ydes en ekstra indsats, da det af og til kan være svært at skaffe de ekstra hænder.

Det er så en udfordring, vi må tage op og finde en løsning på, for det er de frivillige hænder, der er fundamentet for Folkevirke – og sådan skal det fortsat være.

Hjemmeside og internet

Folkevirke er netop ved at få opgraderet sin hjemmeside og omlagt informationerne. Det er vigtigt, at hjemmesiden fremstår nutidig og med de opdaterede funktionaliteter, der efterspørges. Vi kan se, at der er mange, som søger på nettet og som via nettet finder frem til tilbud fra Folkevirke. Det er rigtig godt, men det forudsætter så også, at der er opdaterede informationer på siderne.

Folkevirke er begyndt at sende elektroniske nyhedsbreve ud, så vi ad den vej kan sikre en hurtig og effektiv information og ikke skal afvente, at det næste temablad sendes på gaden.

Vi sender kun nyhedsbrevet ud til de, der selv beder om det, så det er vigtigt, at alle interesserede sender en mail til Folkevirke og melder sig til nyhedsbrevet.

Nyhedsbrevet er meget enkelt, men kan med tiden udbygges og gøres mere dynamisk. I første omgang har Folkevirke lagt vægt på, at nyhederne bliver sendt hurtigt ud – finpudsningen må så komme senere.

Gode ideer modtages meget gerne!

Økonomi

Folkevirkes økonomi er fortsat inde i en rimelig gænge, men for at fastholde denne

udvikling, er det nødvendigt at holde er skarpt øje med pengestrømmene.

Her har folkevirke fået stor hjælp af Folkevirkes kasserer, Tove Katstrup, som holder et skarpt øje med alle bevægelser.

Det er en stor hjælp for Folkevirke at have en så effektiv en kasserer.

Sidste år skiftede Folkevirke desuden revisor – og også her har vi oplevet en god dialog. Myndighederne krav til Folkevirkes regnskab er gennem de senere år blevet strammet kraftigt, så her har vores revisor haft den utaknemmelige opgave at skulle videreformidle de ekstra administrative byrder, som kredsene bliver pålagt.

Det har ikke altid været lige nemt, men heldigvis har kredsene vist forståelse for de nye skærper, myndighederne har spillet ud med.

Tak for den store forståelse!

En del af Folkevirkes økonomi hviler på midler fra private fonde. Her er det tydeligt, at det er blevet vanskeligere at skaffe midler fra fonde – der kommer langt flere ansøgninger end tidligere samtidig med, at beløbene er blevet mindre.

Der bruges meget tid på at skrive ansøgninger og finde frem til relevante fonde. Tid, som kan være svær at finde, så også her må flere frivillige meget gerne deltage.

Folkemøde

I juni 2012 deltog Folkevirke for første gang i Folkemødet på Bornholm. Folkevirke uddelte flyers og blade samt gav smagsprøver under overskriften ”Smag på demokratiet”.

Folkevirke stod for to arrangementer. Tidligere kulturminister Jytte Hilden og

ildsjælen Ulla-Brita Gregersen deltog med oplæg på Speakers Corner og et efterfølgende debatmøde i Folkeoplysningens telt.

Folkevirke fik mange gode kontakter og gode samtaler i løbet af Folkemødets fire dage.

På den baggrund har Folkevirke besluttet også at deltage i Folkemødet 2013.

Konsulent

Folkevirkes konsulent gennem flere år – Susanne Tarp – har gjort et stort arbejde for Folkevirke og også været med til at sikre Folkevirke en bredere berøringsflade. Det har været meget givende.

Susanne Tarp var før sin ansættelse på Folkevirke ansat på Christiansborg – og det er hun nu blevet igen. Desværre for Folkevirke, for det betyder, at Folkevirke nu må kigge sig om efter en ny konsulent, da Susanne Tarp er blevet ansat på fuld tid – og hendes sparsomme fritid lægges delvist hos Folkevirke. Det er vi meget glade for, da Susanne Tarp har en stor folkeoplysende viden.

Sidst vil Folkevirke gerne takke Kulturministeriet for godt samarbejde samt rette en tak til fonde og andre samarbejdspartnere, som gennem året har været med til at sikre et godt Folkevirkeår!

På forretningsudvalgets vegne

Annemarie Balle, formand for Folkevirke

Skriftlig beretning for kulturtidsskriftet "Folkevirke":

Ønsker om aktualitet og inspiration

Folkevirkes kulturtidsskrift "Folkevirke" er fortsat inde i en god gænge med fire temaudgivelser om året.

I 2012 har temaerne været disse:

- Blad nr.1: Tema "Europæisk identitet".
- Blad nr. 2: Tema "Smag på demokratiet".
- Blad nr. 3: Tema "Morgendagens bolig".
- Blad nr. 4: Tema "Kvindeliv – fra frygt til innovation".

Årets temanumre har fordelt sig inden for Folkevirkes tre søjler – de sociale, kulturelle og politiske områder. Ved valget af temaer er der desuden lagt vægt på aktualitet, selv om det er svært at tænke aktualitet ind et halvt år frem i tiden. Og så langt skal man faktisk tænke temaerne, da der meget gerne skal kunne søges økonomisk støtte til en bladudgivelse. Typisk tager det 3-5 måneder med en sagsbehandling, og dertil kommer særlige ansøgningsfrister. Flere fonde er begyndt at arbejde med kun to årlige ansøgningsfrister.

Dertil kommer så frister til skribenter og tid til grafisk bearbejdning og trykning af bladet.

Heldigvis er aktualiteten lykkedes i de fleste tilfælde. Hvis det enkelte blad ikke lægger sig op af et aktuelt emne, så har emnerne været af en karakter, så de alligevel har haft læsernes interesse.

Det er i hvert fald de tilbagemeldinger, som redaktionen får.

Et andet grundvilkår for Folkevirkes udgivelser er, at de også skal virke som inspiration for folkevirkeaktiviteter rundt om i landet. Her har redaktionen så haft fokus på de lidt større aktiviteter, så bladet har kunnet indgå som undervisnings- og inspirationsmateriale.

Som eksempel kan nævnes årets temablade 1 – "Europæisk identitet". Dette temanummer har indgået i de forarbejdede til Folkevirkes to store internationale ansøgninger, ligesom det har været anvendt som undervisnings- og inspirationsmateriale i forbindelse med Folkevirkes rullende studiekreds til Slesvig.

Et andet eksempel er årets temablade 2 – "Smag på demokratiet". Dette temanummer blev udgivet op til Folkemødet på Bornholm, hvor Folkevirke deltog med to større arrangementer. Her kunne temanummeret bruges som inspiration til det store Folkemøde og

samtidig også bruges som præsentation af Folkevirke på Folkemødet.

Et valg, som falder helt i tråd med den linje, der hidtil er blevet lagt af Folkevirkes repræsentantskab.

Her har medlemmerne i mange år lagt vægt på, at Folkevirke har et ansigt ud ad til – en form for visitkort, som på en levende og fængende måde kan præsentere, hvad Folkevirke står for.

Det kan være svært med få ord at forklare interesserede helt præcist, hvad Folkevirke står for. Her kan en vifte af blade gøre god gavn. Det har vist sig gennem mange år.

Økonomien

Men midt i buketten af roser er der også tidslær. Økonomien.

Det er fortsat svært at få økonomien til at hænge sammen, da der kun er abonnenter, offentlige og private midler til at yde økonomisk støtte.

Selv om bladet får mange roser og læserne er tilfredse, så er det svært at nå ud til nye grupper af læsere – også selv om magasinet ligger på biblioteker og en række høj- og efterskoler samt benyttes som undervisningsmateriale i de ældste af folkeskolens klasser.

Annoncer er ikke en farbar vej. Annonce-markedet er i forvejen meget presset, og det er svært at finde de ”rigtige” annoncer til et blad som ”Folkevirke”. Flere bureauer har allerede forsøgt sig med opgaven. Desværre uden det store held.

Elektronisk nyhedsbrev

Svagheden ved kun at udgive fire numre om året er naturligvis aktualiteten af Folkevirke-nyheder. I det omfang, det er muligt at have arrangementerne på plads inden deadline, bliver de omtalt i bladet. Er alt ikke på plads er det muligt blot at nævne en dato, et sted for aktiviteten samt et tema.

For at yde alle Folkevirke-brugere en bedre service udsender Folkevirke med mellemrum et elektronisk nyhedsbrev.

Indtil videre er der tale om en meget enkelt udstyret nyhedsbrev i form af et word-dokument – det kan forbedres med bl.a. illustrationer og et mere avanceret design.

I første omgang har Folkevirke fravalgt disse muligheder for at sikre, at alle modtager kan læse dokumentet og ikke får ”sorte pletter” i nyhedsbrevet.

Sidst skal nævnes Folkevirkes inspirerende samarbejde med Aars Bogtryk og bladets faste layouter, Louise Christensen.

Et godt og tæt samarbejde, som Folkevirke er meget glad for, og som sikrer tidsskriftet ”Folkevirke” et smukt og tidssvarende design. Der sker hele tiden mindre justeringer som gør, at bladet er ajour i sin grafiske fremtoning.

Annemarie Balle, redaktør af ”Folkevirke”

Index for ”Folkevirke” 2012:

Blad nr.1: Tema ”Europæisk identitet”.

”Europæisk folkeoplysning kan sikre en kulturel og historisk dimension” af generalsekretær Knud-Erik Therkelsen, Grænseforeningen; ”Stabilitet bygger på viden om identitet” af Peter Duetoft, international demokratispecialist, skribent og fortæller; ”Alt hvad jeg har, bærer jeg hos mig” uddrag af Nobelpris-tale af Herta Müller; ”Europas redning er ”mindre EU” af Morten Messerschmidt (DF), cand.jur., MEP; ”Europæisk identitet – hva' for en fisk?” af Christel Schaldemose (S), MEP; ”Kvindestemmer 2012” af Annemarie Balle; Folkevirke info; Index 2011; Det sker i Folkevirke i de næste måneder og ”Kulturelle oplevelser”.

Blad nr. 2: Tema ”Smag på demokratiet”.

”En blanding af Roskilde Festival, sommerhøjskole og politisk gedemarked” af fhv. minister Bertel Haarder; ”Ses vi i Allinge?” af borgmester Winni Grosbøll; ”Er lyset for de lærde blot?” af Johs. Nørregaard Frandsen, institutleder for Institut for Litteratur, Kultur og Medier, Syddansk Universitet; ”Stilstand

er tilbagegang – og debat skal der til” af fhv. kulturminister Jytte Hilden; ”Folkemøde og højskoleånd på Bornholm” af Anders Møller, tidligere elev på Rødding Højskole; ”Folkevirke til Folkemøde” af Annemarie Balle; Folkevirke info; ”Årets repræsentantskabs-

møde” af Annemarie Balle; ”Folkevirke klar til nye udfordringer” af Annemarie Balle; ”Boligen og den gode oplevelse” af Annemarie Balle; ”Kvindestemmer '12: En verden i toner, ord og billeder” af Annemarie Balle; ”Indblik i fransk hverdag for flygtninge – om integration i Frankrig” af Jeanne Baumadsen; Det sker i Folkevirke i de næste måneder og ”Folkevirkemøde i Herning: Sådan kan Folkevirke præge fremtiden”.

Blad nr. 3: Tema ”Morgendagens bolig”.

”Boformer i den 3. alder” af Arne Rolighed, formand for Danske Pensionister, medlem af Ældrekommissionen, fhv. sundhedsminister; ”Retten til forskellighed og værdighed” af Annemarie Balle; ”Da plejehjem blev til hjem” af Jesper Maarbjergh, formand for Fonden Mariehjemmene; ”Albertslund

arbejder for velfærd” af Steen Christiansen, borgmester; ”Et møde med verdenen på

torius og Annemarie Balle; ”Hospitaler opsøges, når »helligt vand« ikke hjælper” af Annemarie Balle; ”En fødsel for livet” af Charlotte Prætorius; Folkevirkes landsmøde 2013, Nutidig kunst i historiske rammer; ”Kulturel mangfoldighed” af Annemarie Balle; ”Oplevelsesrig efterårsferie” af Annemarie Balle; Det sker i Folkevirke i de næste måneder og Folkevirke sætter fokus på demokratier.

plejehjem” af My Buemann; ”Mindretal i Polen” af Jeanne Bau-Madsen; ”Folkevirke på Folkemødet '12” af Annemarie Balle; ”Det kan vi bruge Folkevirke til! Hjælp til samarbejde” af Jeanne Bau-Madsen; ”Verdens »bedste« lejr” ”Folkevirke til kongeligt Haveselskab” af Annemarie Balle; Det sker i Folkevirke i de næste måneder og Inspirationsweekend i Herning.

Blad nr. 4: Tema ”Kvindelig – fra frygt til innovation”.

”Etiopien – et andet Afrika” af Charlotte Prætorius; ”Tænk ud af boksen” af Charlotte Prætorius og Annemarie Balle; ”Målttede projekter styrker kvinder” af Charlotte Præ-

Lærerigt samarbejde

Folkevirke afsluttede i sensommeren det spændende samarbejde med seks andre folkeoplysere i Europa

Under overskriften "Cultural integration" har Folkevirke siden september 2010 samarbejdet med folkeoplysere fra seks andre europæiske lande – koordinatorene fra Tyrkiet samt folkeoplysere fra Spanien, Frankrig, Storbritannien, Polen og Tjekkiet.

Det introducerende møde blev holdt i Tyrkiet i efteråret 2010, og i februar 2011 var Folkevirke vært for 24 deltagere.

I midten af april 2011 mødtes repræsentanter for alle partnerlandene igen – denne gang i Peterborough i Storbritannien.

Her kom der meget fine tilbagemeldinger fra det danske besøg – og samarbejdet blev udbygget yderligere.

I oktober 2011 mødtes partnerne i Ostrava i Tjekkiet.

Projektets to sidste møder blev holdt i Marseille i januar 2012 og i Polen i maj 2012.

De mange samtaler og debatter er blevet samlet i hæfter, som interesserede kan rekvirere på Folkevirke. Desuden kan de læses på Folkevirkes hjemmeside.

Sidst kan nævnes, at en del af mødernes indhold er blevet brugt som baggrund for artikler i Folkevirke

Om projektmødet i Marseille:

Indblik i fransk hverdag for flygtninge

- om integration i Frankrig

Folkevirke er fortsat meget involveret i det EU-støttede projekt "Cultural Integration" Som led i projektet var aktive folkevirkere i slutningen af januar i Marseille.

I Marseille besøgte vi den franske partner, hvis organisation hedder Centre d'information sur les droits des femmes et des familles (Center for information om kvinders og familiers rettigheder – CIDFF).

På første dagen mødte vi direktøren for det franske kontor for immigration Allan Testot.

Han gennemgik proceduren for asylsøgere i Frankrig. I Marseille kommer mange asylansøgere fra Magreb-landene og Comorerne (en øgruppe mellem Afrika og Malagasca). Derudover kommer en del fra de gamle franske kolonier i Afrika. På kontoret er 50 ansatte til at behandle ansøgningerne om asyl. Efter endt behandling får ansøgeren enten opholdstilladelse eller bliver bedt om at rejse hjem. Hjemrejsen bliver betalt for de ansøgere, der ikke får asyl. De, der nægter at rejse, bliver internerede. Man regner med at 40 procent af de asylsøgere, der får nej, rejser hjem, mens 60 procent opholder sig illegalt i landet.

De immigranter, der får opholdstilladelse, skal underskrive en kontrakt, hvor de lover at lære fransk samt at sætte sig ind i landets love, værdier og livsvilkår. De skal desuden

love at deltage i kurser om disse emner. Al undervisning er gratis. Hvis de har en uddannelse fra hjemlandet, kan den blive godkendt på dette kontor, og undervisningen vil blive tilpasset ansøgerens uddannelse. For de ansøgere, der ikke kan fransk, er sprogkurset på minimum 400 timer. Efter endt kursus får man et diplom, der viser, hvor meget fransk ansøgeren kan. Det er et vigtigt papir, når immigranten skal søge job. Det kan tage op til 4 år at opfylde kontrakten, og i denne tid må ansøgeren ikke arbejde. Alle ansøgere bliver tilknyttet en socialarbejder, der følger personen indtil arbejds- og opholdstilladelse er opnået. Socialarbejderen hjælper bl.a. med at finde et sted at bo og finde skole til børnene.

Hvis ansøgerne ikke holder kontrakten, mister de retten til ophold i Frankrig.

Alle ansøgere skal gennemgå en medicinsk undersøgelse, fortalte doktor Truze, som er tilknyttet kontoret for immigration. Han fortalte, at de immigranter, der kom i 60'erne var raske og stærke mænd, som havde arbejdet ved landbruget i deres hjemland. Senere kom kvinderne, som var præget af mange børnefødsler. I dag var billedet et andet. Mens de første immigranter var mere raske end den franske befolkning i almindelighed, er immigranterne i dag plaget af bl.a. tuberkulose, hepatitis og sukkersyge.

Tværkulturelle mennesker

Om eftermiddagen arbejdede vi i en workshop kaldet – ”Jeg er et tværkulturelt menneske”. Deltagerne var alle CINT-deltagerne og kvinder fra CIDFF. Disse kvinder var fra Magreb-landene og Commorerne. Formålet med workshoppen var, at deltagerne hver især skulle finde ud af, hvad de havde integreret fra andre kulturer i deres liv. Det kunne fx være, hvordan vi klæder os, hvad vi spiser og hvilke ord vi bruger.

Alle deltagerne blev placeret i grupper på fire til fem personer, der havde et fælles sprog. Hver især fortalte sin egen historie og fandt derved elementer fra fremmede kulturer, som de havde integreret i deres eget liv.

Derefter skulle alle deltagerne fremstille et ”monument”, som skulle vise deres egen tværkulturelle tilværelse. Det bestod af en

collage på 15 x 40 cm, som stod på en fod, hvorpå der var skrevet et ord, der beskrev den enkeltes øjeblikkelige følelser i forbindelse med workshoppen.

Konklusionen på workshoppen blev, at deltagerne fandt ud af, at de havde mange

fælles værdier, og at alle mennesker integrerer langt flere ting fra andre kulturer, end de er klare over.

Næste dag var vi på besøg i Frais Vallon - en forstad til Marseilles. Frais Vallon består af 14 betonbygninger med lejligheder til 6.000 beboere og bygget i 1960. Her bor hovedsagelig Magreb-arabere og ”piedsnoirs”, som er betegnelsen for børn af franskmænd fra Algeriet, som flygtede efter borgerkrigen i 50'erne. En tredjedel af beboerne er under 25 år.

Vi besøgte socialcenteret i bebyggelsen. Her fortalte centerets leder om bebyggelsen, om beboerne og de aktiviteter, der foregår i centret. Det er kurser for alle aldersgrupper og her kan man få rådgivning. Hun gjorde opmærksom på, at det er et stort plus for Frais Vallon, at det ligger i forbindelse med en metrostation, så beboerne hurtigt kan komme på arbejde i andre dele af byen.

I centeret var en udstilling, som fortalte flere navngivne immigranternes historie, deres ønsker og håb for fremtiden i Frankrig. Hver historie var illustreret med billeder både fra oprindelseslandet, rejsen til det nye land og nutiden. En repræsentant fra Ancrages fortalte, at denne organisation var grundlagt i 2000.

Organisationen arbejdede med at indsamle immigranternes historie, da det var en vigtig del af hele Frankrigs historie.

På socialcenteret mødte vi Ferten Djendoubi, som var valgt medlem af det 14. distriktråd.

Hun fortalt, at hendes forældre var fra Tune-sien. Hun selv var født i Frankrig og cand.jur. og introducerede sig selv som et eksempel på integration. Som politiker arbejdede hun med ligeberettigelse og kvinders rettigheder.

Læs et menneske

Sidste dag mødtes alle deltagerne i CIDFF, hvor vi diskuterede vores projekt og det kommende partnernøde, som finder sted i Polen til maj. Som altid når vi mødes, udveksler vi ideer. Nedenstående er en idé fra Tjek-kiet. Den hedder "Læs en bog" og retter sig til voksne:

En del borde stilles op og ved hvert bord sidder en "bog". "Bogen" er en person med mindretalsbaggrund – det kan fx være kultu-relt, socialt, religiøst eller seksuelt. "Bogen"

skal gennem dialog og samtale fortælle om sin særlige situation.

Ved bordet sidder også en "bibliotekar". Deltagerne går fra bord til bord. Ved hvert bord får de mulighed for at lære mere om de specielle forhold af "bogen". "Bibliotekaren" styrer diskussionen og holder samtalen på sporet. "Bogen" og "bibliotekaren" bliver siddende ved deres bord.

Det næste partnernøde- og sidste i dette pro-jekt – skal holdes i Polen i Krosno. Det er en lille by tæt ved grænsen til Ukraine og Slovakiet. Her skal vi besøge et universitet for ældre medborgere.

Jeanne Bau-Madsen

Om projektmøde i Polen:

Mindretal i Polen

Kulturelle møder med polske mindretal på femte partnernøde i EU-støttet projekt

rien tilhørt flere forskellige lande, bl.a. et selvstændigt polsk kongerige, der bestod af

I begyndelsen af maj 2012 blev Folkevirke budt velkommen på Krosnienski Uniwersytet Trzeciego Wieku i Krosno, Polen. Her blev det afsluttende partnernøde i EU-projektet "Culturel Integration" (CINT) holdt.

Den polske organisation er et universitet for den tredje alder. Denne slags institutioner findes over hele Polen og arbejder ud fra Grundtvigs ord: "Alle skal have mulighed for at lære". Universiteterne er selvejende, men får stillet lokaler gratis til rådighed af kommunen. Deltagerne skal betale et mindre beløb halvårligt. Her tilbydes undervisning i bl.a. it, sprog, kunstmaling, broderi og andre former for håndarbejde. Desuden arrangeres der ekskursioner i omegnen.

Krosno ligger i Polens sydøstlige hjørne. Byen fik sine handelsprivilegier i 1400-tallet af kong Kasimir. Byen ligger på en handels-vej fra Balkan til det øvrige Europa. En af de største handelsvarer var vin fra Ungarn. Grænsen til Slovakiet ligger få kilometer fra byen og lidt længere væk mod sydøst begyn-der Ukraine. Dette område har gennem histo-

det nuværende Polen og Litauen, Det østrig-ungarske Dobbeltmonarki og senere Sovjet-unionen. Sidst er landegrænsen mod Ukraine blevet flyttet mod vest, så en stor polsk by - Lvov - nu ligger i Ukraine. Dette skete efter Anden Verdenskrig. Under krigen var Krosno på skiftende hænder med mange ødelæggelser til følge.

Krosno er i dag en by med få polske indbyggere, men mange slovakker, ungarer og ukrainere. Det er stadig en driftig handelsby og kendt for sin glasindustri. Byen har desuden et stort museum for olielamper. Ved Krosno har man allerede i 1800-tallet fundet olie, og det var her man opfandt metoden til at raffinere olien, så den kunne bruges i lamper. Alt dette oplevede deltagerne ved selvsyn på de mange ekskursioner de var på under deres fem dages besøg.

Men det var dog ikke udflugter det hele. På alle møder i CINT-projektet er deltagerne blevet præsenteret for lokale immigranter,

flygtninge og mindretal. I den region hvor Krosno ligger, er der højst tre procent immigranter.

Den polske projektpartner har derfor i dette projekt kun arbejdet blandt mindretal. Og i

Mødedeltagerne under et museumsbesøg

denne grænseegn er der til gæld mange at vælge mellem!

Lemkos-folket

Den første dag besøgte deltagerne en maleriudstilling på universitetet. Alle billederne var malet af kvinder over 70 år fra lemkos-folket også kaldet ruthenianere. De tilhører et mindretal, der har boet denne del af Polen siden 1400-tallet. Næste dag besøgte gruppen en lemkos-landsby og mødte nogle af indbyggerne. Lemkosbeboerne bor i Karpeterne, der på dette sted kun er nogle bakker. Husene var alle træhuse, selv kirken var af træ. Lemkos-folket har deres eget sprog og bruger de kyrilliske bogstaver. Det er et slavisk sprog, men forskelligt fra polsk og ukrainsk. Sproget er svært at bevare, da lemkos er spredt over hele Polen, fordi den polske stat indtil 1947 deporterede dem til andre steder i landet. Der var således kun 32 huse tilbage i deres landsby mod 184 før Anden Verdenskrig.

Den følgende dag hørte vi et foredrag af en religionshistoriker. Han fortalte, at i disse egne mødes to kristne traditioner – den romerske og den byzantinske. Polakkerne tilhører den romersk-katolske kirke, mens lemkos tilhører den græsk-katolske kirke. Det vil sige at lemkos-folket hører under paven i Rom, men indretter deres kirker som de ortodokse kirker i øst. Forskeren fortalte desuden, at de græsk-katolske præster ikke lever i cølibat. De kunne have kone og børn – men de skulle være gift, før de blev ordinerede! Lemkos-folket havde svært ved at bevare deres helligdage, da de som græsk-katolske går

efter den julianske kalender, mens resten af Polen bruger den gregorianske.

Romaer i Polen

I løbet af partnermødet deltog også en repræsentant fra roma-folket. Raymond var en mand i 30'erne, som arbejdede med integration af romabørn. I sit job gjorde han et stort arbejde for at nedbryde stereotyper om romaerne. Han fortalte, at der er omkring 20.000 romaer i Polen. De tilhører fem forskellige stammer med hvert sit sprog. I 1964 holdt de polske romaer op med at rejse og blev bofaste. I dag er romaerne stolte af at være romaer, og som et eksempel på, at der er noget at være stolt af, fortalte han, at sangerinden Madonna har romarødder.

Romabørnene går i skole, fordi det skal de efter polsk lov. Pigerne bliver taget ud af skolen, når de skal giftes. Og det bliver de ofte, når de er omkring 15 år.

Det giver problemer med den polske lovgivning, men Raymond sagde, at de polske myndigheder så i gennem fingre med dette. Ægteskaberne er arrangerede af stammen, og Raymond fortalte, at hans søn på otte år allerede var forlovet. Hvis man gifter sig uden for romafolket bliver man – hvis man er en mand – lagt på is i fem år. Hvad der sker, hvis man er kvinde, kunne han ikke svare på. Han kunne vist ikke forestille sig, at det kunne ske. Raymond var en hyggelig fyr, der drak vores vin og sang for os hele vejen hjem i bussen. Efter fem dage med mange interessante oplevelser sluttede partnermøde med en farvelmiddag.

CINT-projektet har løbet i to år, og vi har haft fem interessante partnermøder og har fået mange gode venner. Nu forestår en afrapportering, som vi delvis skal gøre sammen med partnerne, delvis i vores hjemlande. Det er et meget omfattende arbejde.

Jeanne Bau-Madsen

Kulturel mangfoldighed

Folkevirke er blevet godkendt som koordinator for et EU-støttet projekt, hvor folkeoplysere fra Tyrkiet, Belgien og Spanien deltager.

Projektet – ”Det kulturelle kalejdoskop” – skal løbe over to år.

Projektets første møde blev gennemført i København, hvor deltagerne fastlagde rammerne for projektet og blev enige om, hvordan det spændende projekt skal gennemføres, nu hvor antallet af partnere er blevet reduceret fra syv til fire.

Det blev nogle meget givende dage, hvor der også blev tid til at se lidt på den danske kultur. Det blev bl.a. til en rundvisning på Christiansborg, hvor kulturordfører Hans Vestager meget levende fortalte om den politiske hverdag og de mange kulturelle oplevelser, man kan få på Christiansborg.

Desuden fik deltagerne en rundvisning på Christiania, hvor fristadens lange historie blev fortalt og vist, ligesom rundvisningen gav alle et godt indblik i de fantastiske omgivelser og særegne natur, man kan finde få minutters gang fra hovedstadens larmende hverdag.

I de kommende år skal alle deltagere – og dermed også Folkevirke – have møder og

debatter om en række emner inden for det kulturelle område.

Vi er blevet enige om, at der skal stilles skarpt på emnerne

- Kunst
- Livsstil
- Fester
- Mad
- Sprog
- Musik

Danmark er ansvarlig for emnet musik.

Valget af musik var helt naturligt, da sangen spiller så stor en rolle i Folkevirke.

Deltagerne i gang med et inspirerende, billed-associerende udviklingsarbejde.

Spændende aktiviteter

I løbet af de kommende to år vil Folkevirke arrangere en række debatmøder, hvor de der stilles skarpt på de seks emner. Det er vores håb, at Folkevirkes kredse på forskellig vis vil bakke op om aktiviteterne og også meget gerne deltager i hinandens møder – store som små.

Det ligger allerede nu fast, at der i januar og februar 2013 arrangeres et par store møder om kirkekunst i hovedstadsområdet. Desuden er det besluttet, at næste års landsmøde skal holdes i Herning, og her vil Bitten Damgaard fortælle under overskriften ”Et liv med kunsten – om kunstens tværkulturelle sprog”.

Flere aktiviteter vil blive arrangeret, og de vil løbende blive omtalt på Folkevirkes hjemmeside og i Folkevirkes nyhedsbrev. Desuden vil der blive sendt informationer ud til alle kredsledere, så vi sikrer, at alle får mulighed for at deltage i det internationale projekt.

I de kommende år skal partnerne mødes på skift hos hinanden. Danmark bliver vært ved projektets sidste møde i maj 2014, mens Spanien, Belgien og Tyrkiet er værter for de mellemliggende møder.

Det er muligt for interesserede at deltage i møderne, men da budgettet er meget stramt bliver der tale om en vis egenbetaling.

Annemarie Balle

Det kan vi bruge Folkevirke til!

Folkevirke er blevet udpeget til koordinator for et stort projekt med støtte fra Nordplus.

I årsberetningen for Folkevirke 2012 nævnte formand Annemarie Balle nogle eksempler på, hvad man kan bruge Folkevirke til. Jeg vil gerne give et eksempel på, hvad jeg har brugt Folkevirke til inden for det seneste halve år.

For nogle år siden var jeg sammen med andre folkevirkere på besøg i det cypriotiske parlament i Nicocia. Her oplevede jeg, at den form for demokrati jeg kendte, ikke var den samme jeg mødte, da jeg hørte debatten i det cypriotiske parlament.

Da jeg kom hjem tænkte jeg, at det måske var fordi Danmark er et gammelt demokrati, og Cypern er et nyt. Jeg fik lyst til at afprøve min tese og skrev et oplæg til et projekt. Dette er hvad jeg skrev:

”Borgere i gamle demokratier ved, at demokrati ikke kun er en måde at styre samfundet på, det er en livsform. Den ældre generation har derfor en pligt til at opdrage nye generationer til en demokratisk indstilling til livet. Dette indebærer en accept af, at alle er lige og ingen er bedre end andre.

I unge demokratier er den ældre generation opdraget under totalitære regimer og ikke vant til en demokratisk livsstil. Det er den

ynge generation, der ved noget om demokrati, fordi de er opvokset under et demokratisk styre. De kan fremmedsprog og rejser meget.”

Men hvordan får man sådan et projekt sat i gang?

Jeg spurgte selvfølgelig Folkevirke!

Dette resulterede i, at jeg i eftersommeren kom på et kursus i at skrive en ansøgning til Nordplus, som er en organisation under Nordisk Ministerråd. Nordplus uddeler hvert år omkring 1 mio. euro til projekter i de nordiske lande og Baltikum.

Ved juletid var jeg kommet i kontakt med partnere fra Norge, Estland, Letland og Litauen. De syntes, at min idé var spændende og ville gerne deltage i et projekt. Jeg skrev en ansøgning, som de kunne godkende og den 1. marts 2012 blev ansøgningen og et budget sendt til Nordplus administrationen.

Den 1. juni 2012 fik jeg at vide, at ansøgningen var blevet godkendt og kunne skrive til mine partnere, at vi kunne gå i gang den 1. september 2012. Vi fik 25.000 euro til projektet. Det beløb skal dække rejser, foræring og hotelophold for alle deltagere.

Det første, der er sket er, at vi har holdt et møde med alle partnere på Folkevirkes kontor i København i løbet af efteråret.

At dette er lykkedes er naturligvis fordi det er Folkevirke der søger, og det er da også Folkevirke, der skal administrere pengene.

Det bliver ikke nemt, da vi fik mindre end vi havde søgt, men alle deltagere er indstillet på at spare, hvor vi kan.

Folkevirke var vært for projektets kick-off-meeting i dagene den 21. til 24. november 2012

Onsdag den 21. november ankom vores gæster fra Estland, Letland, Litauen og Norge til Folkevirkes kontor. Onsdagen skulle bruges til at lære hinanden at kende, diskutere projektets indhold og fordele opgaverne for de næste 1 1/2 år. Beslutningerne blev noteret ned i et beslutningsreferat.

Torsdag mødtes vi kl. 9.00. Denne dag deltog også interesserede folkevirke-medlemmer. Emnet for mødet var, at hvert land skulle præsentere sit lands demokratihistorie. Norge var det første land, der fik ordet. De kunne fortælle, at de havde fået deres første frie forfatning i 1814. De repræsenterede dermed det ældste demokrati i vores projekt. Nordmændene fortalte bl.a., at man diskuterede at give 16-årige valgret til kommunevalgene. I Norge gør man meget ud af at forklare, at når man har demokrati, er det nødvendigt at deltage – at være aktiv i de demokratiske processer. Desværre er der mange borgere, der ønsker demokrati, men de gør intet – ”want but not do”.

Estland fortalte, at de var den ældste stat i verden, men havde indtil 1918 altid været under fremmed herredømme – bl.a. under Danmark i 1200-tallet. I februar 1918 fik Estland sin første frie forfatning, som på det tidspunkt, var den mest frie i verden. I 1934 blev Estland et diktatur under en estisk diktator. Derefter blev landet besat af Tyskland og senere af Sovjet Rusland. Under den russiske besættelse havde Estland hele tiden en exilregering i Oslo, som overtog magten i 1989. I dag er Estland et demokrati, som afholder elektronisk afstemning ved valgene. Valgprocenten er kun på 50, og dette tal vil

man meget gerne hæve. Et meget kontroversielt forslag er, at forældre skulle have stemmeret for deres børn.

Deltagerne fra Litauen fortalte og viste film fra deres land og især den by, de kom fra. Den er kurby med varme kilder og en meget smuk natur. Derefter fortalte de, at de havde fået en fri forfatning i 1918. Det var lige efter Første Verdenskrig, hvor alle de baltiske lande fik selvstændighed efter at have været en del af det russiske kejserrige. Også Litauen var blevet besat af tyskerne og sovjetrusserne. De fik deres frihed i 1989 og dannede en demokratiske stat. Litauerne fortalte om flere forskellige præsidenter og deres betydning for den litauiske stat.

Letland nåede ikke at fortælle om deres demokrati, så punktet blev flyttet til fredag. Danmark havde valgt at præsentere det danske demokrati ved at besøge Christiansborg.

Idéhistorikeren Hans Jørgen Vodsgaard.

Klokken 11.00 kom idéhistorikeren Hans Jørgen Vodsgaard for at fortælle om skandinavisk demokrati i det multikulturelle samfund. Vodsgaard startede sit foredrag med at fortælle demokratiets historie. Han fortalte bl.a., at John Locke (1632-1704) var den første, der talte om demokrati i nyere tid og inspirerede til den amerikanske friheds-erklæring i 1776. Voltaire (1694-1778)

oplysningstidens mest indflydelsesrige skikkelse sagde i forbindelse med snak om ytringsfrihed, at Danmark/Norge var det land i verden med mest frihed. Derefter talte Vodsgaard om Demos og Ethnos. Hvis borgerne er "Demos" er de tilhængere af den franske model. Den er inspireret af oplysningstiden og Jean Jacques Rousseau. Hvis borgerne er "Ethnos" er de tilhængere af den tyske model. Denne model er inspireret af Johan Gottfried von Herders (1744-1803) syn på national romantikken. Disse to modeller blev brugt til at forklare folks forskellige syn på bl.a. identitet, idealer og værdier. Disse er hos tilhængerne af Demos menneskerettigheder og demokrati, som garanti for frihed, mens tilhængerne Ethnos mener, værdierne skal bygge på den etniske identitet "Blut und Boden". Foredragsholderen kom også ind på Hald Kock og den tyske filosof Jürgen Habermas og sagde, at de tilhører den samme tradition. Citater fra disse to nemlig Hal Koch (1904-63)-citatet om at "demokrati skal være en livsform og ikke kun en politisk ideologi" og Habermas (1929 -) påstand om at "systemet vokser og civilsamfundet bliver mindre i vor tid" skabte en del debat. En deltager med palæstinensisk baggrund mente, at et folk må have frihed, før det kan få demokrati. Vores litauiske deltagere mente at demokratiet gennemsyrede det danske samfund: "Man kan mærke det, når man færdes i Københavnske gader" og fra Letland lød det bittert, at i deres hjemland stillede folk kun op til valg for at få magt og privilegier.

Efter frokost gik vi alle til Christiansborg. Her ventede folketingsmand for de Radikale Hans Vestager. De næste to timer førte han os rundt i Christiansborg gange, mens han fortalte om det danske demokrati og om, hvordan parlamentet fungerer. Tilslut sad vi i det Radikale Venstres mødeværelse, hvor der var mulighed for at stille spørgsmål. Alle vores gæster og deltagere fra Irak, Palæstina og Tunesien var

imponerede af Hans Vestergårds viden og formidlingsevne, og at det var muligt at færdes overalt mellem ministre, presse og folketingsmedlemmer.

Fredag morgen startede mødet med et kursus i kommunikation ved Jeanne Bau-Madsen. Kommunikationsmodellen blev præsenteret. De tre D'er – debat, diskussion og dialog og den demokratiske samtale blev nævnt. Igen var det Habermas, der blev brugt til at forklare vigtigheden af den ægte samtale. Debatten blev ivrig, da problemer med at forstå hinanden på grund af forskellig kulturel baggrund, blev nævnt. Eksempler på god kommunikation og dårlig kommunikation blev vist. Nonverbal kommunikation blev diskuteret – hvor meget betyder fx kropssproget – og deltagerne blev præsenteret for en øvelse, hvor både verbal og nonverbal kommunikation blev anvendt.

Besøg på Christiansborg.

Så gik turen atter til Christiansborg, hvor vi skulle besøge de kongelige repræsentationslokaler. Vi fik en rundvisning og en præsentation af gobelinerne af en meget kompetent ung dame. For borgere fra lande uden et kongehus var det en unik oplevelse at se de omgivelser, hvor der blev afholdt statsmiddage etc. Vi gik i de samme rum, som statsoverhoveder fra hele verden havde besøgt, og

fik fortalt, hvordan man pakkede museums-butikken sammen, når dronningen skulle bruge lokalerne.

Efter frokost var det letternes tur til at præsentere deres demokratihistorie. Som de andre baltiske lande fik Letland en fri forfatning i 1918. Denne blev sat ud af kraft i 1934, da Letland blev et diktatur. Herefter blev de først okkuperet af tyskerne senere af Sovjet Rusland. For Letland er det problematisk, at de har et meget stort russisktalende mindretal. Det består af russere og hviderussere. Desuden havde de mange fra Ukraine og en del romaer. Det er et stort problem, at en stor del af befolkningen ikke er lettiske statsborgere og derfor ikke kan stemme ved valgene. Præsidenten skal være over 40 år og vælges af parlamentet. Det er præsidentens konstitutionelle ret at sende parlamentet hjem, hvilket han benyttede sig af i 2010.

De tre D'er er vigtige, når man vil anvende studiekredsmetoden. Det var emnet for en introduktion af denne metode ved Jeanne Bau-Madsen. Alle deltagere fik en studiekredshåndbog enten på dansk eller engelsk. Deltagerne blev præsenteret for hovedpunkterne i studiekredsmetoden og sammen prøvede de en samarbejdsøvelse, som er beskrevet i bogen.

Resten af eftermiddagen arbejdede deltagerne i workshops på at besvare spørgsmålet om, hvordan de vil kunne implementere det, vi havde beskæftiget med torsdag og fredag i deres daglige arbejde.

For at vise at det danske demokrati har plads til eksperimenter, tog alle deltagere til Fristaden Christiania. Her fik vi en introduktion til Christianias historie og regler. Derefter var der tid til spørgsmål. Og dem var der mange af!

Besøget i København blev afsluttet med middag på Café Nemoland, hvor deltagerne

fik overrakt certifikater på, at de havde deltaget i mødet.

Alle var enige om at det havde været nogle gode og interessante dage, og at vi glæder os til at mødes i Tallinn til marts 2013. Her vil emnet være ligeberettigelse.

Jeanne Bau-Madsen

Kvindestemmer '12:

En verden i toner, ord og billeder

Ordene, tonerne og billederne fyldte en lørdag eftermiddag i marts Husets lokaler. Det var, da Folkevirke sammen med Kvinder i Musik og Dansk Blindesamfunds Kvinder for sjette gang arrangerede ”Kvindestemmer”

Det blev en berigende dag for de mange, som havde fundet vej til Magstræde i Københavns hjerte. De rustikke lokaler dannede en perfekt ramme om arrangementet, hvor den røde tråd var mangfoldighed, og som på engageret vis blev bundet sammen af kunsthistoriker og redaktør Lisbeth Tolstrup.

Forfatteren Lone Hørslev var første forfatter på scenen. Hun læste op af sin bog ”Sorg og camping” og fortalte om sin tilgang til litteraturen – at den bl.a. kan sætte noget på en form, det ikke før har været. Hun lagde desuden vægt på, at litteratur kan fortælle noget om det at være menneske, og at den kan give læseren anderledes oplevelser.

Operasanger Antje Jansen og pianist Mette Christensen gav musikalske oplevelser af en række kvindelige komponister. Flere af dem

har stået i skyggen af deres mere kendte ægtefæller – bl.a. Clara Schumann og Maria Schindler-Mahler. Antje Jansen havde udvalgt en række lieder og kædede sit program fint sammen med indsigtfulde kommentarer.

Chis Poole og Ann Falden stod for dagens andet musikalske indslag. Deres musik dannede et rytmisk stærkt musikunivers og havde

en spændende instrumentbesætning – tværfløjte og den særlige hang-tromme.

Forfatteren Abelone Koppel fortalte om sin nøgleroman ”Her fra”, hvor der er klare paralleller mellem bogens handling og hendes eget liv med bl.a. hendes far, forfatteren Christian Kampmann. Abelone Koppel fortalte bl.a. om sin skriveproces og det at gå så tæt på det virkelige livs smertelige oplevelser.

Eftermiddagens billedkunstner var keramikeren Betty Engholm, som i en dialog med Lisbeth Tolstrup fortalte levende om sin kunst og sine inspirationskilder.

Arrangementet havde fået økonomisk tilskud fra den Bøhmske Fond, Københavns Musikudvalg, Kunststyrelsen og Kvinder i Musik.

Det ligger allerede nu fast, at næste års Kvindestemmer '13 holdes samme sted søndag den 14. april 2013.

På gensyn!

Annemarie Balle

Oplevelser i kunsten

- En eftermiddag i kunstens tegn, hvor billedkunstneren Grete Balle og Folkevirkes formand Annemarie Balle fortalte om kunstgruppen COBRA

Tirsdag den 20 marts kl. 16.30 arrangerede Folkevirke i samarbejde med Kvindelige Kunstnere en eftermiddag om kunstnergruppen COBRA.

COBRA-maleren Mogens Balle (1921-1988)

En af gruppens medlemmer var maleren Mogens Balle, og hans enke – billedkunstneren Grete Balle – og hans datter – Folkevirkes formand Annemarie Balle – fortalte om tiden med COBRA og viste

arbejder af nogle af gruppens medlemmer med naturlig vægt på Mogens Balles arbejder. COBRA står centralt i den internationale kunsthistorie. Gruppens navn er dannet af forbogstaverne i hovedstæderne COpenhague, BRuxelles og Amsterdam.

COBRA-loftet, som nu hænger på Sophienholm.

Gruppen eksisterede kun i tre år – fra 1948 til 1951, men har sat sig meget store spor. Blandt de danske medlemmer fra Asger Jorn, som sammen med den belgiske digter Christian Dotremont var de drivende kræfter i COBRA. Grete Balle fulgte COBRA på nærmeste hold sammen med sin mand, mens Annemarie Balle har skrevet flere kunstbøger om bl.a. Christian Dotremont.

Annemarie Balle

Debat om Ørestaden

Lørdag den 21. april stod i Ørestadens tegn. Project creator Dorte Aggergaard viste rundt i Ørestaden og havde især fokus på arkitekten Bjarke Ingels spektakulære byggerier. Mødet indledtes kl. 14.00 med kaffe/te og kage i en af Ørestadens restauranter, hvor Dorte Aggergaard bl.a. fortalte om Bjarke Ingels byggerier.

Under overskriften ”Bjarke Ingels og Ørestaden - oplev arkitektur i verdensklasse” fik gruppen af lærere, ledere og andre interesserede en rundvisning i Ørestaden, hvor det blev sat spot på den nye arkitektur. Fokus var særligt rettet imod arkitekten Bjarke Ingels og bygningerne 8tallet, VM husene og VM bjerget, der blev oplevet i smukt solskin. Mange var mødt op for at blive introduceret til Ørestaden, ideerne bag Bjarke Ingels’ arkitektur og de tre bygninger. Eftermiddagen sluttede med et overraskende besøg inde i VM husene, hvor der var mulighed for at opleve, hvordan det er at bo i en lejlighed, som består af ét stort rum i to niveauer, med ydermur af glas og meget kort afstand til genboerne i VM Bjerget.

Boligen og den gode oplevelse
Hvad kan give en god oplevelse i den private bolig?

Ja, det er et af de spørgsmål, som arkitekt Bjarke Ingels stiller sig selv, før han går i gang med at tegne et oplæg til nye boliger. Et af de steder, hvor man kan se en række spændende bud på boformer er i Ørestaden, hvor Bjarke Ingels bl.a. står bag bygninger som 8-tallet, VM-bygningen og Bjerget.

Alle bygninger, som kulturformidler Dorte Mari Aggergaard introducerede med stor indlevelse for folkevirkere som optakt til årets repræsentantskabsmøde.

Optakten til rundvisningen var regnfuld, men meget hurtigt blev himlen blå, og solen skin-nede, så alle deltagerne fik et fantastisk flot indtryk af den omgivende natur og de arkitektoniske overvejelser, som Bjarke Ingels havde gjort sig.

Deltagerne fik en engageret introduktion til Bjarke Ingels arkitektoniske verden på Café 8tallet og havde derefter rige muligheder for at opleve det storslåede byggeri.

Efter en times rundtur i byggeriet gik turen til VM-bygningen og Bjerget. Deltagerne oplevede den fantastiske facadeudsmykning på Bjerget og kørte op i elevatoren, som gav mindelser om en skilift. Derefter var der mulighed for at opleve de specielle lejligheder indefra og få et indtryk af den forståelse for lys, som Bjarke Ingels arbejder med - et arbejde med det særlige »nordiske lys« og den intense interesse for, hvad der kan give beboerne en god oplevelse i hverdagen.

Spørgelysten var stor, så Dorte Mari Aggergaard fik rige muligheder for at øse af sin viden.

Det blev en stor oplevelse for alle deltagerne, som sent på eftermiddagen atter kunne tage Metroen retur til Københavns centrum.

Annemarie Balle og Dorte Aggergaard

”Ord, der skaber virkelighed”

Er sproget din herre eller tjener?

Det spørgsmål stillede professor i dansk sprog og litteratur Lars Brink, da han lagde op til debat i Folkevirke forud for Folkevirkes repræsentantskabsmøde på Folkevirke.

For, som han uddybede, tanken om sprogets magt over tanken er fascinerende. Skønt jeg altid har været overbevist om, at sproget på talrige måder vildleder vores tanker, så har mit videnskabelige hovedbidrag været at argumentere mod den ide, at sprogene ligefrem bestemmer eller binder folkeslagenes verdensbilleder.

Lars Brink nævnte, at en gennemsnitsdansker har et ordforråd på mellem 50.000 og 125.000 ord.

Og, tilføjede han, der er ingen tvivl om, at ord støtter ens hukommelse. Jeg mener ”støtter” og ikke ”tvinger”.

Dog er det også interessant at lægge mærke til, at fx ørkenstammer har mellem 30 og 50 ord for brune farver, mens eskimoer tilsvarende har mellem 30 og 50 ord for sne. Indtil for ganske få år siden havde eskimoerne dog ikke det overordnede ord ”sne”, som vi danskere mest bruger.

Mange nuancer

I sit debatoplæg kom Lars Brink også ind på de mange nuancer, som det danske sprog indeholder, og som gør det vanskeligt for udlændinge at komme ind på livet af det danske sprog. At mange danske ord ikke kan tages for pålydende – en æbleskive er ikke en

skive af et æble, ligesom en sommerfugl ikke er en fugl, der er særlig aktiv om sommeren.

Måske endnu vanskeligere er det danske sprog, når man ser på de forskellige betydningsvarianter, det rummer. Som eksempel nævne Lars Brink ordet hest, som både er dyret, men også kan være et gymnastikredskab og en skakbrik, ligesom entre både kan være dér, hvor man kommer ind i et hus og også være prisen for at komme ind til en udstilling.

Men, påpegede han, der er ord, som er knapt så uskyldige – det kan fx være ordet ”menneskeret”.

Ordet ”ret” betyder både ”garanti imod lovforbud” og ”retskrav”.

For, som han forklarede, alle stater giver dets borgere ret til rent drikkevand, det vil sige, at ingen stat forbyder folk dette. Men mange stater giver ikke deres borgere krav på at få stillet det til rådighed.

Lars Brink talte videre om emnet og kom bl.a. ind på, at menneskeret også bruges i sammenhæng med borgere, der siger, at det er en menneskeret at få børn. Ud fra logikken i Lars Brinks fremlæggelse, ville det svare til, at man ligefrem har krav på at få børn – og det giver ingen mening, sagde han.

Det blev til mange eksempler med punkt-nedslag i det danske sprog.

Spændende var det bl.a. at høre om ordenes værdiladninger, hvor man kan narre andre til at tro, at en ting er enten god eller dårlig alt efter de værdiladede ord, man benytter til at fortælle om den – det kan fx være et positivt

ladet ord som ”retfærdig” eller et negativt ladet ord som ”pøbel”.

Lars Brink hæftede sig især ved ordet ”frihed”, som fortrinsvist bruges positivt, men som kan bruges i mange sammenhænge for derved at gøre hændelsen mere positiv.

For, som han nævnte, ordet frihed har to hovedbetydninger:

- Det ikke at være holdt indespærret
- Faktisk, lovlig valgmulighed.

Men, tilføjede han, læg mærke til, at ordet ”frihed” ofte bruges af oprørsbevægelser, som kalder sig ”frihedsbevægelser” og frihedskæmpere, som bruger ”frihedsråb”.

Også påpegningsen af den subjektive måde, man kan udtrykke sig på under dække af, at det er objektivt. Når man fx siger, at ”det er koldt i dag”, så vil det oftest betyde, at ”jeg fryser” eller ”jeg skal have meget tøj på for ikke at fryse” og sjældent have en meteorologisk, mere objektiv betydning.

Alt i alt et spændende debatoplæg, som gav anledning til megen debat og eftertanke.

Annemarie Balle

Studietur til Sydslesvig 12. – 16. april 2012

15 deltagere blev på Flensborg banegård modtaget af sydslesvigeren Tove Hinriksen, der sammen med Inge Lise Møller havde tilrettelagt denne fire dages studietur for lærere, ledere og andre interesserede.

Gruppen blev godt modtaget på det Kgl. Generalkonsulat i Flensborg af generalkonsul Henrik Becker Christensen, der fortalte om det danske mindretalsarbejde og udfordringer historisk set og i nutiden. Flensborg Avis var til stede, for at tage billede og interviewe Folkevirkegruppen, og på den måde blev vores studietur omtalt i Flensborg avis!

Udgangspunktet for turene i Sydslesvig var Christianslyst, en lejrskole som ligger i nærheden af Slesvig. Det betød, at vi de første dage koncentrerede os om Slesvig, byen med det berømte Brüggemann-alter, som vi fik en meget fin gennemgang af, ligesom vi også fik en guidet tur i den gamle fiskerby Holmen.

Dannevirke og det nye Danevirkemuseum hørte også med til den historiske del af turen.

Ligeledes Barokhaven ved Gottorpslot med rekonstruktionen af det 17. århundredes stor globus, som i sit indre har et planetarium. 11 mennesker kan sidde inde i den og følge planeternes gang. En verdenssensation dengang, og nu til forundring for nutidens besøgende.

På det nye store gymnasium A.P. Møller skolen fik vi en rundvisning af en af lærerne, og dermed et indblik i dansk skolepolitik og moderne arkitektur udtænkt af arkitekter og A.P. Møller uden medinddragelse af lærerne, så det havde været en ganske spændende udfordring at tage en sådan ny skolebygning i brug. Flot var det!!

I Flensborg fik vi rundvisning på Dansk Centralbibliotek, som bl.a. rummer Den Slesvigske Samling – 800 års kulturhistorie mellem Kongeåen og Ejderen.

En rundvisning på det Danske Ældrecenter gav indblik i socialt arbejde og samarbejde og på det historiske område blev det et besøg på den gamle kirkegård i Flensborg, hvor Istedløven nu har indtaget sin gamle plads ikke som sejrsmonument men som monument for samarbejde henover grænsen. Bissens imponerende skulptur ”formildes” ved at stå under et kæmpe bøgetræ!

Gruppen var så heldig at komme med på en 4 timers sejltur på Slien arrangeret af det sydslesvigske politiske parti SSW. De opstillede kandidater til landdagsvalget deltog og holdt korte valgtaler, der serveredes kaffe og var musik om bord og Folkevirkegruppen spredtes rundt ved småbordene og kom i snak med mange forskellige sydslesvigere. Her fik vi lejlighed til at komme tæt på målsætninger, valgkampe og sydslesvigsk gemytlighed, med øl og grog servering efter kaffen.

Tilrettelæggerne af studieturen fra Aktive Kvinder i Sydslesvig havde fundet gode oplægsholdere og mennesker, der kunne fortælle om deres liv og virke i Sydslesvig og om dagligdagen og udfordringer i livet i et grænseland. For mig personligt var det spændende at besøge Sydslesvig anno 2012, og endog komme ud for at møde gamle venner og en enkelte legekammerat fra min barndom i Sydslesvig 1945 – 1959.

En spændende studietur med god tid til samtale og stor glæde over programmet.

Gunvor Fink Møller

Seminar på Cypern i Grundtvig projektet

”Communication Skills in Adult Education”.

Fra den 14. til den 18. maj deltog Folkevirkes konsulent Susanne Tarp og Folkevirkes næstformand Jeanne Bau-Madsen i et kommunikationskursus på Cypern. Vi havde søgt EU om et efteruddannelseskursus og fik det bevilget.

Et glimt fra undervisning i Danmark.

En stor del af kurset byggede på NLP-metoden. NLP står for Neuro-linguistic Programming. Metoden gav os nogle redskaber til at blive bedre kommunikatorer. Vi blev desuden bedre til at lytte, give feedback og holde foredrag. Det vigtigste var nok, at vi blev bevidste om, hvordan vi kan undgå misforståelser i samtalen. Desuden prøvede vi en del øvelser, som lærte os om os selv og vores egen måde at kommunikere på – vores styrker og fejl blev synliggjort.

En af øvelserne var en afspændingsøvelse som er god at kende, hvis man fx skal stå foran et publikum. Prøv selv!

Afslapning på 60 sekunder

Dette er en hurtig og nem åndedrætsteknik, som kan bruges, hvis man trænger til at slappe af. Man kan bruge denne simple og virkningsfulde øvelse, hvis man føler sig bekymret,

anspændt, nervøs eller bange. Fordelen ved denne metode er, at den kan bruges alle steder og på alle tidspunkter. Den kan bruges, hvis du sidder ned med lukkede øjne eller står op med åbne øjne.

1. Sig bestemt, men stille til dig selv:
”Jeg bestemmer!”
2. Gentag: ”Jeg kan gøre alt, hvad jeg vil” og ånd langsomt ud
3. Ånd langsomt ind gennem næsen og derefter ud gennem spidsede læber, idet du lader mellemgulvet hæve sig ved indånding og sænke sig ved udånding. Gå tilbage til normal vejtrækning.
4. Pause
5. Gentag dette 6 til 8 gange, idet udåndingen langsomt bliver længere end indåndingen.
6. Sig til dig selv ved hvert åndedrag:
”Jeg trækker vejret afslappet og blæser spændingerne væk.”
7. Hver gang du ånder ud, skal du sikre dig, at du er afslappet i ansigt, underkæben, skuldre og hænder.
8. Hvis dine symptomer ikke er forsvundet kan øvelsen gentages i 3 til 5 minutter indtil du føler dig rolig og afslappet.

Husk – hvis du er afslappet – kan du ikke være anspændt

Vi var tre deltagere i kurset, hvilket gjorde det svært at lave egentlige workshops. Til gengæld blev alle hørt og alle fik afprøvet alle aktiviteter. Vi var alle skandinaver, hvilket resulterede i enighed i mange diskussioner. Undervisning, diskussioner og social kommu-

Der var intens debat, da kurset blev afprøvet i Danmark.

nikation foregik på engelsk, da den tredje deltager var finsk med russiske aner. Dette gav en god øvelse i at bruge de pædagogiske og didaktiske begreber på engelsk, hvilket vi har brug for, når vi underviser i Folkevirkes internationale projekter.

En af betingelserne for at få dette kursus var, at vi skal bruge, hvad vi har lært, når vi kom hjem. Vi har allerede afprøvet det i november, hvor Folkevirke afholdt et seminar ”Skandinavisk demokrati i det multikulturelle samfund”. Vi håber, at kunne gentage vores kursus i en udvidet form på landsmødet i Herning til foråret.

Jeanne Bau-Madsen

Folkevirke på Folkemødet '12:

Flot markering af Folkevirke på Folkemødets fire dage i Allinge

Folkemødet '12 på Bornholm blev en kæmpe succes med flere end 25.000 besøgende, så Folkemødets egen målsætning blev så rigeligt indfriet.

I dagene op til åbningen den 14. juni blev der stillet hundredvis af hvide telte op, trykket kabler til strøm og kørt hundredvis af lastbiler ind med mad og drikke til de mange besøgende.

Bornholmerne selv sørgede også for, at alt var klar til modtagelsen – veje blev asfalteret og husene malet, så alt strålede om kap med solen fra den blå himmel.

Nogle af de folkeoplysende organisationer var med for første gang samlet i Dansk Folkeoplysnings Samråds telt – her iblandt Folkevirke.

Selv om Folkevirke – og andre folkeoplysende organisationer – var med for første gang, så var det tydeligt i de mange officielle taler og de politiske indlæg, at folkeoplyserne var velkomne gæster. Folkeoplysning, samtale, dialog og aktivt medborgerskab blev nævnt mange gange og tydeligvis værdsat. Folkevirke var flot repræsenteret med blade, bøger, foldere, flyers, skvalderkålspesto – og så en række ildsjæle, som repræsenterede Folkevirke på flotteste vis!

Folkevirke havde også fået fremstillet en fantastisk video, hvor en række folk svarer på spørgsmål som fx "Hvad betyder aktivt medborgerskab for dig?", "Hvad betyder demokrati for dig?" og "Hvilken betydning har kultur i det danske samfund?". Videoen vakte stor opmærksomhed og fik megen ros. Den fremstod meget professionel og var fremstillet af elever fra 10. klasse fra Kildevældskolen. I løbet af de fire dage, som Folkemødet løb over, blev der uddelt flere end 300 poser med materiale om Folkevirke – og et eksemplar af Folkevirkes seneste blad, som netop har fokus på Folkemødet.

De mange dage med de tusindvis af besøgende gav mulighed for mange givende samtaler med interesserede. Flere havde gode ide-

er til, hvordan Folkevirke kan udvikle sig – og hvordan Folkevirke kan samarbejde i nye netværk.

Om lørdagen satte Folkevirke sin egen dagsorden. Det skete, da tidligere kulturminister Jytte Hilden lagde ud med et oplæg på Speakers Corner, hvor hendes overskrift var "Smag på demokratiet". Efter talen gik hun sammen med interesserede tilhører ind i Folkevirkes telt, hvor debatten fortsatte i en times tid. En del af debatten tog afsæt i de tanker omkring demokrati, kultur og medborgerskab, som Folkevirke havde indsamlet i særlige dåser fra de mange besøgende på Folkemødets første dage.

Derefter talte Ergoterapeut og folkevirker Ulla-Brita Gregersen på Speakers Corner under overskriften "Hvad nytter det, at hjertet banker, hvis det ikke har noget at banke for?". Hendes oplæg blev også efterfulgt af en levende debat i Folkevirkes telt.

Folkevirke takker for den store interesse og skal nu i gang med at få omsat nogle af de mange ideer til konkrete projekter og tage kontakt til de mange interesserede, som vi talte med i Allinge.

Vi ser tilbage på mange glødende debatter og spændende diskussioner på Folkemødet og derfor ønsker Folkevirke også at deltage i næste års Folkemøde på Bornholm. Vi skal allerede i løbet af de kommende måneder i gang med planlægningen.

Annemarie Balle

”Livet er et mirakel”

Under overskriften ”Livet er et mirakel” gav astrofysikeren Anja C. Andersen deltagerne et fantastisk indblik i det fantastiske univers.

plads til troen. Hun nævnte bl.a., at hun var blevet voksendøbt, og hun har for nylig skrevet debatbogen ”Livet er et mirakel” sammen med præst ved Holmens Kirke Anna Mejlhede.

For, som hun sagde, der er så mange ”sorte huller” i universet, og her er rigeligt plads til Gud.

Annemarie Balle

Selv om Anja C. Andersen, som hun selv udtrykte det, blot er ”Universets bogholder” og bruger sin tid til at tælle stjerner og planeter, så rummer hendes verden langt mere og rummer en enorm indsigt i, hvad der sker i rummet.

Med stor formidlingsevne fortalte hun om universets udvikling og de kvantespring, der er sket i udforskningen af rummets store mysterier. Om forskernes muligheder tidligere og i dag samt de forudsætninger, som al tolkning af data hviler på. Nogle forudsætninger, som Anja C. Andersen gav et godt indtryk af har været under forandring – og som forskere løbende sætter spørgsmålstegn ved.

For, som Anja C. Andersen påpegede, så står og falder forskernes fortolkninger af data fra rummet med, at netop forudsætningerne holder. De er fundamentet.

Selv om Anja C. Andersen lige siden hun var barn har været fascineret af himmelrummet, og er en meget seriøs forsker, så gav hun også

Oplevelsesrig efterårsferie

Bedsteforældre og børnebørn var folkevirkeaktive i skolernes efterårsferie

Et vigtigt led i BB-lejrene – pølser og snobrød.

Traditionen tro deltog bedsteforældre og børnebørn i en folkevirkeaktiv lejr i skolernes efterårsferie.

Året Bedsteforældre Børnebørnlejr blev holdt på Vejlby Fed uden for Middelfart. Et fantastisk sted, hvor lejrens grønne arealer støder op til Lillebælt. Smukkere findes det ikke – og når efterårssolen så skinner og efterårsløvet gløder, bliver alle sanser bombarderet.

Årets arrangørgruppe havde forberedt lejren i alle detaljer – køkkenets hylder og køleskabe bugnede med lækker mad, og udenfor stod kurve med frisk frugt fra deltagernes haver. Dagene var fyldt med sjove oplevelser og overraskelser. En dag var afsat til ”Efterårsolympiade”, hvor deltagerne bl.a. skulle del-

tage i kartoffelløb, spille kegler med hvidkålhoveder, hvor det var mælkekartoner, der skulle væltes og løbe stafet med en pinocchikugle i munden. Den skulle senere spyttes ned i en sovseskål for at give holdet point. En anden dag blev der lavet snobrød, efter børnene havde snittet pinde i den rigtige tykkelse. En aften blev der arrangeret natløb i det buldermørke skovområde. Pandelygterne blev brugt flittigt, men alligevel var det en udfordring at finde de reflekser, som skulle vise vej. Men alle kom hjem og var med til at finde en skat – slikposer – og derefter nyde varm kakao og kage.

De mange dages aktiviteter blev sluttet af med en festlig aften, hvor der efter flæskestegen og islagkagerne var blevet spist var underholdning. Børnene havde fundet sjove fortællinger, som de optrådte med, og voksne havde fundet på underholdning, hvor børnene var statister i sjove fortællinger – nogle børn var heste, hunde, katte og vindeltrapper, mens andre var konger, prinser og prinsesser. Det blev nogle underholdende timer inden alle trætte efter mange timer i den friske efterårsluft og mange indtryk i løbet af få dage trætte gik i seng.

Næste formiddag blev der ryddet op og alle vinkede farvel og råbte ”På gensyn næste år!”

Annemarie Balle

Beretninger fra Folkevirkes kredse

REGION HOVEDSTADEN

Bornholm

Kontakt:

Marianne Kofod Pedersen, Svanekevej 32,
3740 Svaneke. Tlf. 56 49 21 65.

København

»På Folkevirke«

Folkevirkes litteraturkreds ”på Folkevirke” i
København

Folkevirkes Litteraturkreds i København
mødes gennem sæsonen 10 torsdage fra kl.
12.00 – 14.30 i mødelokalet ”På Folkevirke”,
Niels Hemmingsens Gade 10.3. 1153
København K.

Der er i gennemsnit i år 18 deltagere til
studiekredsmøderne om litteratur. Det er et
fint antal, når der skal drøftes emner på tværs
i studiekredsen, men der kan godt deltager til
et par stykker mere, hvis der er nogen, der har
lyst til at være med til at læse og diskutere bøger
sammen med andre meget aktive og
interesserede læsere.

På skift kommer en af deltagerne med et
aktuelt oplæg ud fra den valgte bog, hvorefter
alle er meget aktive. Der kommer altid mange

forskellige synspunkter frem i løbet af
debatterne.

Vi vælger bøger for et halvt år ad gangen for
at give plads til at inddrage evt. nye spæn-
dende emner, der måtte dukke op.

I 2012 har vi taget udgangspunkt for aktuelle
debatter i følgende bøger:

Sigrid Undset: ”Jenny”

Naja Marie Aid: ”Bavian”

Haruki Murakami: ”Kafka på stranden”

Erik Valeur: ”Det syvende barn”

William Faulkner: ”Forløsning i august”

Jacob Paludan: ”Jørgen Stein”

Herta Müller: ”Alt hvad jeg har, bærer jeg hos
mig”

Haruki Murakami: ”Efter midnat”

Lyrikeftermiddag

Kontakt:

Britta Poulsen, tlf. 46 36 56 32, e-mail:
britta.poulsen@privat.dk.

Københavns Vestegn

3. marts 2012 En dejlig forårsdag med strå-
lende sol har Folkevirke på Københavns
vestegn inviteret til en Litteraturdag med
socialt og kulturelt indhold fra kl. 10 til 16.
43 lærere, ledere og andre interesserede ind-
tager lokalerne – der er ”fuldt hus”.

Bordene er pyntet med blomster og lys samt kaffe/the og friskbagte boller.

Dagens første debatoplæg leveres af forfatteren Iris Garnov, der kalder det ”Mit utrolige liv”

Iris Garnov startede sit utrolige liv i en kommodeskuffe i en lillebitte lejlighed, hvor de 7 børn og deres forældre måtte bruge stor opfindsomhed for at få plads til alle. Deraf bogen ”Skuffebarn”, men Iris Garnov har udgivet masser af børnebøger, som det er klogt at få forstand af. Også bogen ”En utrolig historie” der beskriver hele Iris Garnov’s liv er vældig interessant.

Derefter kom Thomas Ravn Pedersen på banen - en ildsjæl, der i 25 år har arbejdet med hjælp til udviklingslande og det var en fornøjelse at høre ham lægge op til debat med udgangspunkt i ”Verdens bedste nyheder”, som er et samarbejde mellem alle hjælpeorganisationerne i NGO. Det var meget spændende at debattere emnerne sundhed, undervisning, sygdomsbekæmpelse og kunne sammenfatte det i dette: Det nytter virkelig at give til denne hjælp!!

Dagen sluttede med ”Silly Sisters”, som underholdt med sang og musik, så vi alle sad og nynnede med og klappede begejstret.

Ellen Kristiansen

Folkevirkes litteraturkreds

Folkevirkes litteraturkreds på Københavns Vestegn har i 2010 været samlet seks gange. Folkevirkes litteraturkreds på Københavns Vestegn har haft et roligt år, præget af seks meget forskellige bøger, som er blevet grundigt debatteret af de ca. 12 deltagere. Hver bog bliver fremlagt og grundigt analyseret af et af medlemmerne - og så går diskussionen i gang!!

Der kommer altid mange forskellige synspunkter frem i løbet af debatterne.

Det forsøges hver gang at inddrage eventuelt nye og aktuelle emner.

Kontakt:

Ellen Kristiansen, Vegavænget 11, 2620 Albertslund, tlf. 43 64 62 07

Folkevirke i Lyngby

Folkevirke i Lyngby har gennem 2011 haft flere aktiviteter for lærere, ledere og andre interesserede.

Om det ressourcestærke grænseland

Lørdag den 10. marts 2012 holdt Folkevirke i Lyngby sit årlige Lindegårdsmøde.

Kl. 10.00 velkomst og kaffe/te.

Derefter talte generalsekretær for Grænseforeningen Knud-Erik Therkelsen.

Knud-Erik Therkelsen har været højskoleforstander og fortæller medrivende om grænselandets historie – også den historie, der ikke er kendt af alle. Om sit arbejde i Grænseforeningen siger han bl.a.:

”Det er ikke længere synd for det danske mindretal i Sydslesvig. I dag er de ressourcestærke. Derfor er Grænseforeningen ikke mere en indsamlingsorganisation, men en folkeoplysende organisation.”

Og, fortsætter han:

”Jeg har selv begge dele af Grænseforeningens identitet i mig, både den oprindelige og den nye. Jeg er opflasket med det nationale i Sønderjylland. Som ung kom jeg på Rønshoved Højskole, og senere blev jeg lærer samme sted.

Højskolen var højborg for den nationale tradition, som ikke mindst var defineret i modsætning til det tyske og til tyskerne.

Forstanderen var Bertel Haarders far, Hans Haarder, der var en markant skikkelse i højskolebevægelsen.

Så sent som i 1983 stod en ung nybagt lærer ved siden af ham og så fra højskolen ud over Flensborg Fjord. Han vidste ikke rigtig, hvad han skulle sige til den betydningsfulde mand, men endte med et ”Tænk engang, lige derovre ligger Tyskland”. Hvortil Hans Haarder svarede: ”Nej, der ligger Sydslesvig!”

Det er den tradition, som Grænseforeningen er en del af, og jeg er dybt forankret i den”.

Efter frokost kom en organist fra Sorgenfri Kirke, Levi Bæk. Han lagde op til debat med udgangspunkt i danske sange suppleret med fællessang.

Il Trittico

Lørdag den 17. november lagde cand. mag. Tore Leifer fra Danmarks Radio op til debat for lærere, ledere og andre interesserede med udgangspunkt i Giamcomo Puccinis opera Il Trittico i Fuglevad Mølle. Operaerne blev gennemgået og forskellige indspilninger af de tre operaer blev vurderet og diskuteret. Tore Leifer har en fantastisk evne til at sætte operaerne ind i en historisk tidsramme, der gør forståelsen af både musik og libretto således, at tilhørerne får det maksimale udbytte af en tur i operaen.

*Jeanne Bau-Madsen, formand for
Folkevirke i Lyngby*

Kontakt:

Jeanne Bau-Madsen tlf. 45 85 65 92
Ella Buck tlf. 45 82 22 42
Eva Ladekarl tlf. 45 87 73 77
Jytte Skou tlf. 45 88 10 37
Doris Thye-Petersen tlf. 45 81 44 18
Annette Albrecht tlf. 45 87 43 67

Lyngby læsekreds

Lyngbykredsens læsekreds var oprindeligt en foredragskreds, der blev startet i 50'erne af Gudrun Nielsen og Karen Albrethsen fra Dansk Kvindesamfunds Virumkreds. Kredsen havde 12 dengang medlemmer, der mødtes i Gudrun Niensens kælder.

Lyngbykredsen er udgået fra denne kreds og mødes en gang om måneden på skift hos kredsens medlemmer. Møderne varer fra kl. 11 til ca. kl. 15. Vi læser både danske og udenlandske forfattere, og dato og titel for næste bog aftales inden vi skilles.

P.t. er der 8 medlemmer i kredsen.

Det er et fint antal, når der skal drøftes emner på tværs i studiekredsen.

På skift kommer en af deltagerne med et aktuelt oplæg ud fra den valgte bog, hvorefter alle er meget aktive. Der kommer altid mange forskellige synspunkter frem i løbet af debatterne.

Læsekredse 2012

17.01 Kosevic: "Det dobbelte land"
04.02 K. Thorup: "Tilfældets Gud"
06.03 Brødrene Karamasov: "Dostojevski"
03.04 Brødrene Karamasov: "Dostojevski"
01.05 Morten Sabroe: "Du som er i himlen"
12.06 Edmund de Waal: "Nattog til Lissabon"
10.07 Saroyan: "ung mand med den flyvende trapez"
14.08 Paul Auster: "Usynlig"
11.09 Kirsten Ekman: "Guds barmhjertighed"
12.10 Kirsten Ekman: "Rørte vande"
13.11 Kirsten Ekman: "Skrabelodder"
11.12 Edmund de Waal: "Haren med de ravgule øjne"

Læsekreds i Birkerød

Læsekredsen i Birkerød har eksisteret i flere år. Der er fokus på debat om et aktuelt emne – afsættet tages i den valgte bog. For at sikre så høj grad af aktualitet, vælges bøgerne med kort varsel.

I løbet af 2012 har der været aktuelle debatter ud fra følgende bøger:

23.1. læste vi Jussi Adler-Olsen: Journal 64.
Der deltog 9 i debatten.
29.2. læste vi Mette Winge: Skriverjomfruen.
Der deltog 9 i debatten.
28.3. læste vi Kathryn Stockett: Niceville. Der deltog 10 i debatten.
10.5. Birgithe Kosovic: Det dobbelte land.
Der deltog 8 i debatten
18.9: Haruki Murakami: Kafka på stranden.
Der deltog 8 i debatten
22.10: Colum McCann: Lad verden kun tumle sig. Der deltog 10 i debatten.
27.11: Pascal Mercier: Lea. Der deltog 9 i debatten.

Lene Hjeds

REGION NORDJYLLAND

Folkevirke i Vesthimmerland:

Spændende år med rød tråd

Folkevirke i Vesthimmerland holdt traditionen tro generalforsamling i forbindelse med kredsens februar møde. Tidspunktet for generalforsamlingen er valgt, fordi Folkevirke i Farsø denne dag også er klar med sit program for sæsonen 2012-2013.

På årets generalforsamling deltog der ca. 14 personer – det kunne have været dejligt, hvis lidt flere havde deltaget.

Formand Karen Pihlkjær fortalte, at der i perioden 2011 og frem til generalforsamlingen i februar 2012 havde været holdt syv debatarrangementer for lærere, leder og andre interesserede.

Der havde været holdt et på Kimberkroen som et aftenmøde og seks eftermiddagsmøder på Farsø Hotel.

Bestyrelsen har holdt fire møder, som er blevet holdt på skift privat hos de enkelte bestyrelsesmedlemmer, så udgifterne kan holdes nede.

Årets første debatmøde i februar 2011 var et møde med professor Søren Dosenrode. Emnet var ”Kaj Munk og modstandskampen”. Søren Dosenrode er formand for Kaj Munks Forskningscenter på Aalborg Universitetscenter.

Aftenmødet på Kimberkroen i Aars blev holdt i september. Den unge formand for Etisk Råd, lektor og filosof Jacob Birkler lagde op til debat ud fra emnet ”Etik i nutidens Danmark”.

Oktobermødet var med lærer Lene Holm. Det var et debatmøde om emnet ”Hvad man mister og ikke mister ved sin ægtefælles død”. I november kom sognepræst Lone Olsen fra Vesløs og lagde op til debat med emnet ”Slægt skal følge slægters gang”. Emnet blev belyst gennem bl.a. fortællinger.

Traditionen tro stod decembermødet i sangens og musikkens tegn. På dette møde var det forstander Uffe Råhede, som lagde op til debat ud fra emnet ”Du puslingeland, som hygger sig i smug”. Det blev en festlig

eftermiddag med foredrag og fællessang med Uffe Råhede ved klaveret.

På nytårsmødet i januar 2012 havde Folkevirke i Vesthimmerland besøg af museumsleder Broder Berg fra Vesthimmerlands Museum i Aars. Han lagde op til debat ud fra emnet ”Kulturarven i Vesthimmerland”.

I marts 2012 stod arrangementet i kunstens tegn. Emnet var ”Livet som kunstner, præst og politiker”. Præst Ninni Lodahl Gjessing lagde i sit debatoplæg vægt på kunsten og havde taget flere af sine billeder med og gav i sit oplæg deltagerne indsigt i sin måde at male på.

Formand Karen Pihlkjær påpeger, at når deltagerne i Folkevirkes Vesthimmerlands kreds ser tilbage på årets arrangementer, så er der blevet præsenteret en bred vifte af foredrag, som falder fint i tråd med Folkevirkes motto ”Social, kulturel og politisk oplysning”. Der har i gennemsnit været ca. 44 lærere, ledere og andre interesserede til hvert møde. Folkevirke i Vesthimmerland er så privilegeret, at kredsens har sin egen pianist – Vagn Bækhøj -, som i mange år har akkompagneret til sangene. Sangene har til hvert møde så vidt muligt været tilpasset det aktuelle foredrag og årstiden. For deltagerne i Folkevirke Vesthimmerland er det et must med højskolesangbogen.

Studiekreds

Studie- og debat kreds med Anni Christensen som leder er en fast grundpille i kredsens arbejde.

Anni Christensen har her i 2012 valgt at stoppe som kredsleder, men forbliver aktivt medlem af studiekredsen.

Studiekredsens nye leder er sygeplejerske Inger Olsen, der har været aktivt medlem af kredsens i seks år.

Som formand for Folkevirke i Vesthimmerland glæder jeg mig over at byde Inger Olsen velkommen i arbejdet. Eva Jespersen har lovet at være en god sparringspartner i studiekredsen.

Ud over de nævnte aktiviteter er det blevet en tradition, at flere mødes til det julemøde, som arrangeres af ”Jeppe Aakjær Selskabet”. I år deltager udenrigsminister Villy Søvndal og journalist Niels Krause Kjær. Desuden er der oplæsning af skuespiller Ghita Nørby og musik af Hannibal.

Til sidst takkede Karen Pihlkjær bestyrelsen for et godt samarbejde.

- I møder alle glade og veloplagte til møderne. Det er dejligt, at vi kan løfte i flok!

Karen Pihlkjær, formand for Folkevirke i Vesthimmerland

Kontakt:

Formand Karen Pihlkjær,

Tlf.98 66 16 80

Kasserer Inga Roed,

Tlf.98 67 82 23

Sekretær Marie Iversen,

Tlf. 98 66 30 94

Best.medlem Esther Poulsen,

Tlf.98 63 61 34

Best.medlem Lone Nørgaard,

Tlf. 98 65 82 57

Best.medlem Kirsten Bækthøj,

Tlf.98 66 18 06

Best.medlem Inger Poulsen,

Tlf.98 67 82 89

Vesthimmerland litteraturkreds

På skift kommer en af deltagerne med et aktuelt oplæg ud fra den valgte bog, hvorefter alle er meget aktive. Der kommer altid mange forskellige synspunkter frem i løbet af debatterne.

Det forsøges hver gang at inddrage eventuelt nye og aktuelle emner.

REGION MIDTJYLLAND

Folkevirke Herning

Folkevirke i Herning har gennem året arrangeret en række debatmøde for lærere, ledere og andre interesserede.

Hermed oversigt over kredsens møder gennem 2012:

Folkevirke i Herning startede året d. 12. januar, hvor Jan Svendsen fra Brande, journalist ved bl.a. Herning Folkeblad, lagde op til debat om en meget speciel mand - Jens Lyn.

Jens Jensen, som er hans døbenavn, blev født i Frederikshavn i 1918, som 2 åring blev han forældreløs. I 1943 flytter Jens til Brande, hvor han bliver brunkulsarbejder. Han købte en togvogn, hvor han levede resten af sit liv omgivet af sine mange katte. Jens Lyn stolede ikke på nogen, og især ikke på banker, så han gemte sine penge. I 2002 blev han syg og kom til Brandlundparken, hvor han døde i april 2002. Man vidste, at han havde mange penge. Jan Svendsen fik af advokaten Inger Højbjerg lov til at rydde op på pladsen og i skurvognen, man fandt 1,2 mill .kr. i bølter. Jan Svendsen og de, der havde hjulpet ham med oprydningen fik 130.000 kr. som blev delt mellem Uhre Købmandsgaard og Brande Motionsklub.

19/1. ”7 bibelske Kvindeskikkelser i lyst og nød” var debattemnet for sognepræst Lisbeth Filtenborg.

Det er utroligt så levende Lisbeth Filtenborg kan gøre fortællingen om de 7 kvinder, der lever i et mandssamfund. Lea og Rachel, 2 søstre, der blev gift med den samme mand, Batseba, Kong Davids elskerinde, hvis mand blev sendt i døden. Maria, Jesu moder, Sara og Hagar, der havde et had/kærlighedsforhold til hinanden. Ved hjælp af et tørklæde sat på forskellige måder, blev brugt til at beskrive kvinderne på, f.eks. den unge kvinde der snører klædet om livet, så det besnærer en mand. Der var mange andre eksempler.

2/2. ”Et liv med oplevelser og glæder – også når demensen spiller med” – en debat-eftermiddag med demenskonsulent Mette Søndergaard.

Mette Søndergaard er uddannet ergoterapeut, men har inden for de seneste 18 år været freelance foredragsholder og underviser med fokus på specielt ældreområdet vedrørende demens.

I løbet af eftermiddagen blev det forklaret, at demens – aftagende åndsevner – er en paraplybetegnelse for flere årsager, bl.a. Alzheimer, vaskulær demens (blodsyg-

domme) og FTD – en demenssygdom, der betyder, at man overskrider sociale grænser. Mette Søndergaard var i stand til på en meget underholdende måde at give mange gode råd om omgang med demente og også understrege, at der på trods af demens er et lidt, der stadig skal leves. At der stadig er behov for at opleve, og at der er brug for en – og ikke mindst, at der skal være indhold i tiden. Det er vigtigt at erkende, at vi mennesker ikke er skabt til at stå på pause. Vi roder og piller, og man må enten lære at acceptere det eller også give demente noget andet at tage sig til. Frem for alt er det meget vigtigt at huske to ting:

- Brug ikke den kritiske pegepinger hele tiden. Lad være med hele tiden at sige ”Det må du ikke”
- Huske at spørge sig selv ”Hvad er det værste, der kan ske?”. At bruge det, som Mette Søndergaard kaldte den ”usynlige statistik”, som også kan være et nyttigt værktøj i andre af livets forhold.

På trods af det alvorlige emne, fik alle deltagerne en meget indholdsrig eftermiddag og fik nogle meget gode input til at gøre livet lidt lettere for os alle.

9/2. Var vi på rejse med rejseleder Torben Brix til Toscana og Umbraen. Torben Brix er en fantastisk fortæller, han er ekspert i denne del af Italiens historie, både natursteder og kulturelle steder. Det var en debatermiddag med lysbilleder, så vi både kunne se og høre. En dejlig eftermiddag.

23/2. Generalforsamling

1/3. Ruth Christensen fra FASTERHOLT lagde op til debat om sit arbejde som leder af Soldatermissionen i Kosovo, Irak og flere andre steder. Hun fortalte frisk og levende om sit store arbejde, der dels bestod i at hygge om soldaterne, lave kaffe mm. Hun vandt titlen ”Årets Helt 2009” for sin indsats for de danske soldater.

8/3. Wienermusik og Kaj Norman Andersen, ved Ellen Straarup, Højbjerg der sang og en veninde Vibeke Højlund spillede til. Vi hørte alle de gode gamle viser fra årene 1939-1941.

Bl.a. Månestråle, Jeg har elsket dig så længe jeg kan mindes, Glemmer du. Efter Pausen var med operettemelodier fra Wien. En dejlig eftermiddag, hvor man blev i godt humør.

24/5. Rullende studiekreds til egnen omkring Viborg. Startede med Rindsholm kro, hvor vi hørte om mindelunden for faldne og sårede soldater, kroens historie og til sidst fik vi en dejlig buffet. Videre til Viborg Domkirke og Søndermarkskirken med det håndbroderede Hærvejstæppe, flot arbejde af 16 frivillige damer. Sidste stop var Neder Kjærsholm Hovedgård i Thorning. Her fik vi fortalt om stedet, hvis historie går helt tilbage til 1500 tallet. I dag er der privatbolig, cafe og en butik med brugskunst, desuden sælger de vin. Vejret var høj solskin, så vi kunne også nyde den smukke park.

29/9 startede vi efterårssæsonen med at høre byrådsmedlem Ingelis Sanders bud på ”Hvordan forbereder man sig til alderdommen”. Bedste bud - ”Lev livet hele livet”

11/10. Nu var det kunstens tur til at komme på programmet, vi lagde ud med kunstneren Henry Heerups billeder, hans materialer og metoder og hans fortællinger i malerierne. Henry Heerup var multikunstner, udover maler også komponist, fløjtespiller, digter og billedkunstner. Holstebro Kunstmuseum blev stiftet i 1967 og har den største samling af Heerups værker. Det var en rigtig levende fortæller, der bare vidste alt om Heerup og hans værker.

25/10. Ud af huset til Niels Knudsen, Kroghøj gl. skole. Vi har godt nok været der mange gange, men der var stadig nogle, der ikke havde set det endnu. Vi hørte Niels Knudsen læse fra bogen Markus Zuzaks bog ”Bogtyven”. Den handler om, hvordan det var at leve under Hitlers styre. En anbefalingsværdig bog.

Det var sangens dag, så Malte Dalsgaard startede med, at vi skulle synge et par danske sange. Vi sang bl.a. Den danske sang, og I Danmark er jeg født. Malte fortalte om sangenes indhold, og om skolen.

1/11. Tidl. Formand for folkettinget Chr. Mejdahl fortalte om vejen "Fra plovfuren til Folketingets talerstol".

Chr. Mejdahl fortalte på sin egen helt personlige måde om et udfordrende liv med spændende arbejdspladser og møder med mange interessante personer. Han blev født på Færøerne, da hans far var præst der. Efter krigen flyttede de så til Danmark hvor faderen fik embede i Himmerland. Chr. bestemte meget tidligt i sit liv, at han ville være bonde, så efter endt militærtjeneste startede han på Hammerum Landbrugsskole.

Han blev borgmester i Løgstør 1974, gruppeformand for Venstre, og senere formand for Folketinget. Det er den hurtige version af Chr. Mejdahls karriere.

8/11. "Fra bondedreng til fabrikant". Direktør Thomas Jensen "Micha" Tjørring fortalte om sin far og hans virke. Det var ellers ikke noget, han sådan var vand til, han syntes, man kom for tæt på deres privatliv. Michael Jensen blev født i 1900 på Poulsgaard i Tjørring. Det var ikke hans ønske at blive bonde, så da en uldkræmmer kom forbi, fik han lyst til selv at blive uldkræmmer, så det var starten på hans fremtid som fabrikant. Han startede fabrikken "Micha" i Tjørring i 1932. Fabrikken er på andre hænder i dag. Tekstilindustrien var med til at sætte gang i bl.a. Tecocentret, museerne i Birk og Herninghallerne.

22/11 "Uden humor går det ikke" fortalt af Mogens Aastrup, Daugaard.

Det var en rigtig morsom eftermiddag, hvor Mogens Aastrup fortalte om, hvad han selv har oplevet af både pinlige og sjove oplevelser, som fik folk til at grine. Vi fik mange gode og sjove anekdoter, hvor vi alle skreg af grin.

6/12. Juleafslutning på en ny måde. Vi havde fået Dorthe Honoré Johansen, Laurbjerg til at komme og synge og spille sammen med os. Dorthe Honoré spillede på både keyboard, harmonika og dertil sang. Desuden fortalte hun om baggrunden for julens skikke. Hun fortalte om julemandens vej fra biskop Nicolaus fra Tyrkiet, over Holland og til USA, hvor han nu kaldes Santa Claus. Der blev læst om "Peters Jul", om juletræets og

adventskransens indtog i Danmark. En rigtig hyggelig eftermiddag.

Kontakt:

Kredsleder Jytte Nielsen, tlf. 97 12 31 90

Mona Haven Jensen, tlf. 97 12 17 45

Jutta Jørgensen, tlf. 97 26 80 18

Tove Kattrup, tlf. 40 70 90 51

Inge Nedergaard Pedersen, tlf. 97 12 74 04

Folkevirke Holstebro

Kontakt:

Karen Margrethe Madsen

Haydnsvej 98

7500 Holstebro

Tlf. 97 41 40 92

REGION SYDDANMARK

Folkevirke Odense

Folkevirkes to mindre kredse i Odense har gennem 2012 holdt en række studiekredsmøder.

Gennem året har udgangspunktet for studiekredsene været litteratur. Deltagerne har hver gang taget udgangspunkt i en bog, som alle deltagere har læst til lejligheden og dermed forberedt sig på samtalerne. Der lægges vægt på, det er en bog, som kan vække til eftertanke og være udgangspunkt for givende samtaler.

I 2012 har følgende møder i kreds I været gennemført:

16. januar: 2012 Morten Brask: "Havet i Theresienstadt"

6. februar: Morten Ramsland: "Sumobrødre"

27. februar: Katrina Grünfeld: "Sommerferie"

19. marts: Astrid Saalbach: "Fordrivelse"

16. april: Paul Auster: "New York-trilogien"

7. maj: Henrik Pontoppidan: "Lykke Per"

3. september: Katrine Grünfeld: "Mørke"

1. oktober: Katrine Grünfeld: "Mørke"

22. oktober: Jette Kaarsbøl: "Den lukkede bog"

12. november: Katryn Stockett: "Niceville"

17. december: Katryn Stockett: "Niceville"

I Folkevirkes Odensekreds II har man i år valgt at tage udgangspunkt i de samme bøger til den aktuelle debat.

Kontakt:

Ida Hansen, tlf. 66 11 23 71

REGION SJÆLLAND

Folkevirke i Roskilde

Litteraturkreds

Efter en lidt turbulent tid med hensyn til lokale fik vi i anden halvdel af 2012 atter et fast tilholdssted, nemlig Roskilde Bibliotek. Her har vi god plads og bestyrelsen valgte derfor at tømme ventelisten, så vi nu er oppe på 104 medlemmer. Vi har altid et fint fremmøde på mellem 60 og 70 lærere, ledere og andre interesserede.

Året 2012 bød atter på gode og inspirerende debat- og læseoplevelser. I Folkevirke Roskilde har vi i 2012 i lighed med tidligere år holdt 10 litterære eftermiddage for ledere, lærere og andre interesserede, med såvel interne som eksterne oplægsholdere.

Vi har haft fire eksterne foredragsholdere i årets løb. Merete Pryds Helle kom og fortalte om sin bog ”Hej Menneske”. Anne Lise Marstrand- Jørgensens bøger om Hildegard blev behandlet af sognepræst Karen Elise Nabe-Nielsen. Birgitte Kosovic kom og fortalte så levende om sin bog ”Det dobbelte Land”. I november havde vi i samarbejde med Ældresagens læsegrupper arrangeret en debataftermiddag med Tom Buk-Swienty, hvor han fortalte om sine to bøger ”Slagtebænk Dybbøl” og ”Dommedag Als”. Det blev en vældig succes med alle de mennesker, der overhovedet kunne være i salen, og stor debatlyst.

Vi har ud over det nævnte læst og haft debatter med udgangspunkt i Kirsten Thorups bog ”Tilfældets Gud”, Haruki Murakamis bog ”Kafka på stranden”, Jose Saramagos ”Elefantens rejse”, Else Lidegaards bog ”Med snudehulkende hilsen fra William Heinesen”, Xiaolu Guo`s ”20 brudstykker af en

hungrende ungdom”, samt Sally Altschulers ”En engel bag øret”.

Ud over dette havde vi i år, som et forsøg, arrangeret en udflugt til Bakkehuset med baggrund i Maria Hellebergs bog ”Kamma”. Det virkede som en ide, der skal prøves igen. Sådan gik endnu et år med dejlige bøger og gode debatter i Folkevirke her i Roskilde.

Annette Molin

Kontakt:

Formand Annette Molin, tlf. 46 35 09 31;
annette.molin@mail.dk

Kasserer Britta Poulsen, tlf. 46 36 56 32;
britta.poulsen@privat.dk

Sekretær Bente Laursen, tlf. 46 35 66 18;
bente_1@youmail.dk

Kirsten Rudfeld, tlf. 46 35 68 91;
rudfeld@webspeed.dk

Ester Aagaard, tlf. 46 75 75 41;
esteraagaard@cybercity.dk

Birgit Andersen, tlf. 46 78 74 96;
birgit.andersen@it.dk;

Inger Margrethe Christensen, tlf. 46 35 64 45;
imc@ruc.dk

Ølsted

Litteraturstudiekreds

Deltagerne mødes hver 6. uge og planlægger fra gang til gang.

Kontakt:

Lis Timmermann,
Hermelinvej 9, 3310 Ølsted

UDLAND

Grønland Nuuk

Folkevirke i Grønland

Kontakt:

Rebekka Olsvig
Jens Kreutzmann Aqq 30
Postboks 575
3900 Nuuk

Beretninger fra Folkevirkes tilsluttede organisationer

DFS:

Et år med store satsninger – og resultater

I december 2010 besluttede Dansk Folkeoplysnings Samråd – DFS – at sætte et arbejde i gang med at udvikle en flerårig strategi for DFS. En femårig strategi blev præsenteret i januar 2012. Den består af fire indsatsområder:

- DFS vil varetage medlemmernes interesser over for beslutningstagerne
- DFS vil yde relevant medlemservice af høj kvalitet
- DFS vil medvirke til innovation og udvikling af folkeoplysningen
- DFS vil være en aktiv folkeoplysningspolitisk samfundsdebattør.

Samtidig besluttede DFS populært sagt ”at asfaltere, mens vi kører”. Det betyder at planlægningen skal være tilpas fleksibel, så DFS kan tilpasse sig ændringer i omgivelserne og gribe de muligheder, der måtte vise sig. Handlingsplanen for 2012 har haft særlig fokus på:

- Interessevaretagelse over for kommunerne
- Kommunikation og præsentation af medlemstilbud
- Kompetenceudvikling inden for innovation og afprøvning af nye møde- og konferenceformer
- Bedre brug af repræsentanter i bl.a. bestyrelser og udvalg.

Videncenter

Allerede i 2010 besluttede den daværende regerings folkeoplysningsudvalg at oprette et Videncenter for Folkeoplysning, og der blev afsat 6 mio. kr. til formålet. I forbindelse med

regeringsskiftet blev folkeoplysningen overflyttet fra Undervisningsministeriet til Kulturministeriet, og det forsinkede etableringen. Men i efteråret 2012 blev centret en realitet – og det skete i tæt dialog mellem ministeriet, DUF og DFS. Centrets endelige navn er Vifo og bliver lagt i Idrættens Analyseinstitut. Vifus formål bliver at skabe overblik over og indsigt i det brede, folkeoplysningsområde og foretage analyser og initiere offentlig debat om centrale spørgsmål på området.

Folkemøde

På baggrund af DFS's sekretariats observationer på Folkemødet 2011 på Bornholm besluttede bestyrelsen, at DFS skulle være massivt til stede på Folkemødet 2012. Sekretariatet indgik i en dialog med Folkemøde-sekretariatet om et samarbejde. Det resulterede i, at DFS blev en af fire officielle partner. DFSs hovedaktiviteter på Folkemødet 2012 var:

- Speakers Corner
- Folkeoplysningens telt
- DFS-arrangementer i Folkeoplysningens telt.

Hele DFSs sekretariat og bestyrelse deltog i Folkemødet 2012 og bidrog til, at DFS var synlig på både Speakers Corner, ved Folkeoplysningens telt og andre steder på Folkemødet. Allerede på Folkemødet 2012 besluttede bestyrelsen, at DFS skal gennemføre en indsats af minimum samme omfang på Folkemødet 2013. Inden årets udgang var de første planer lagt. DFSs sekretariat var i dialog med Folkemødets sekretariat, og DFS har gennemført et meget velbesøgt og iderigt medlemsmøde om Folkemødet 2013.

Frivillighed

I 2012 fik DFSs konsulent Helle Bjerregard sammen med konsulent Hans Stavnsager trykt en kronik om frivillighed i Information som led i en serie om civilsamfundet. I kronikken skrev de bl.a.:

”Vi er gået fra at tale om foreningsliv til at tale om frivillighed – fra demokrati og fællesskab til individ, velfærd og opgaveløsning”.

Kronikken var et svar på spørgsmålet ”Hvilket formål har det frivillige arbejde og foreningslivet? Et spørgsmål, der i stigende grad er blevet aktuelt i kommunerne, der ser frivillighed som en løsning på konkrete samfundsopgaver”.

DFS har haft en repræsentant i følgegruppen ”Projekt frivillig”, hvor der bl.a. er blevet drøftet Frivillighedsbeviser og hvilke aktiviteter, der kan godkendes som Projekt frivillig-forløb.

Der er i følgegruppen enighed om, at frivillighed ikke blot handler om frivillighed, men i lige så høj grad er en dannelsesproces for de unge og et led i den foreningsdemokratiske proces, der kendetegner civilsamfundets organisationer.

Europæisk projekt

Siden 2011 har DFS deltaget i det fælles-europæiske projekt ”Outreach Empowerment Diversity” under ledelse af den europæiske folkeoplysende organisations EAEA. I projektet skal man undersøge og afprøve, hvordan voksenlæringsinstitutioner kan nå lavt kvalificerede - fx blandt indvandrere og etniske minoriteter.

I løbet af 2012 er der indsamlet cases fra 17 partnere. DFS har indsendt to cases fra henholdsvis Folkevirke og Sprogskolen i Kalundborg, som er en del af LOF.

Opsummeringen af de to cases bliver tilgængelig i de publikationer, der forberedes i projektet, og som vil blive offentliggjort på DFS’ hjemmeside.

Medlemskonference

DFS holdt en medlemskonference i oktober 2012 på Kollekolle under overskriften ”Innovation, forandring og nytænkning i Folkeoplysningen.

Inden konferencen blev der indsamlet udfordringer fra de deltagende organisationer på form, struktur, indhold og på de frivillige ressourcer. DFS er klar over, at ikke alle organisationer har de samme udfordringer, derfor var formålet med konferencen at klæde deltagerne på til at tackle egne udfordringer innovativt i den hjemlige kontekst – hvad enten man er ansat eller arbejder som frivillig. Kulturminister Uffe Elbæk var i samtale med syv innovative folkeoplysere om fremtidens folkeoplysning og folkeoplysningens fremtid med masser af gode eksempler fra medlemsorganisationerne.

Næsten 70 folkeoplysere fra 24 forskellige organisationer deltog i hele eller dele af konferencen.

Medlemsundersøgelse

I 2012 fik DFS foretaget en medlemsundersøgelse af firmaet Cubion for bl.a. at afdække medlemsorganisationernes brug af og tilfredshed med de services, som DFS tilbyder og for at undersøge eventuelt fremtidige servicebehov blandt medlemsorganisationerne.

Der er overordnet set en høj grad af tilfredshed med DFSs ydelser og DFS opfattes generelt som en meget serviceorienteret virksomhed. Undersøgelsen viser dog, at DFS i højere grad skal kommunikere sine tilbud ud ligesom det stod tydeligt, at der er behov for at målrette tilbuddene til de forskellige typer medlemsorganisationer.

Undersøgelsen viste, at der er varierende grad af tilfredshed med nytten af DFS som talerør og lobby-organisationer, men stor tilfredshed med DFS som ramme for netværk og faglige fora.

Per Paludan Hansen, formand for DFS

Dansk Blindesamfunds Kvinder:

Sjove og livsbekræftende møder

Dansk Blindesamfunds Kvinder deltager i planlægning af blandt andet musikalsk-litterære eftermiddag ”Kvindestemmer” i Folkevirke.

De otte netværksgrupper i Dansk Blindesamfunds Kvinder over hele landet har forskellige folkeoplysende møder, der ligger tæt op ad Folkevirkes formål.

I 2012 arrangerede Dansk Blindesamfunds kvinder desuden to temadage. I overskriften gik vi efter ”noget, der kunne lokke husarerne til”. Eller rettere, dem, der synes, at det er spændende at kombinere noget til hovedet med noget til kroppen.

I 2012 har vi udover Landsmødet, som jeg vil vende tilbage til, holdt temadage over ovennævnte læst: ”Zumba og chokolade”. Det var to timers Zumba, som er fantastisk sjovt og livsbekræftende, og efter frokost to timers foredrag om chokolade, fra hvordan det gror til, hvordan vi finder ud af, hvad der er god chokolade. Der var heldigvis også smagsprøver. Den anden temadag var ”Genetik og gymnastik”. Lene Katstrup, der sidder i Etisk Råd, holdt et fængslende foredrag om etiske dilemmaer. Hun er selv en stærk kvinde, der også tør tage særstandpunkter, som hun belyste i et hæsblæsende tempo. Spændende og absolut til brug også andre steder i Folkevirke.

I 2012 havde DBSK arrangeret en tur til Israel, som Folkevirkes næstformand, Jeanne Bau-Madsen, også deltog som en uvurderlig hjælp og ligesom de blinde og svagsynede en meget interesseret deltager. Otte dage rundt i Israel. Det tog næsten pusten fra os.

Dansk Blindesamfunds Kvinders bestyrelse består foruden formand og kasserer, der vælges på landsmødet, af en repræsentant fra hvert netværk. Landsmødet afholdes på Dansk Blindesamfunds ferie- og kursuscenter, Fuglsangcentret i Fredericia i november måned, og i år kombineredes temaer fra Den Udvidede Nordiske Konference, som Nordisk kvindekomite (Synshandicappede kvinder fra de Nordiske lande) afholdt med temaerne på landsmødet. Emnet i Norge var: Hvordan undgår vi vold mod synshandicappede kvinder?

Kropssprog, tøj og farver og et indlæg fra en nattevagt på Grevinde Danner i København var de tre foredrag, der blev plads til ud over det rent organisatoriske omkring landsmødet.

Susanne Tarp
Bestyrelsesmedlem i DBSK

*DSH – Foreningen af Aktive Kvinder i Sydslesvig
(De Sydslesvigske Husmoderforeninger):*

Spændende debatter i grænselandet

Vi startede året 2012 med ca. 700 medlemmer fordelt på 10 foreninger – fra Holtenå i syd til Flensborg i nord. Desuden Nibøl, Bredsted, Vyk, Kejtum/Vesterland på vestkysten samt Slesvig, Rendsborg og Egernførde.

Medlemstallet er vokset fra 9 til 200 medlemmer.

Vores første kredsarrangement er altid Weekendstævnet på Jaruplund Højskole, som i år havde emnet ”Vores forening og fremtiden”. Foredrag med historikeren Jan P. Jessen, Dansk Centralbibliotek i Flensborg: ”Sydslesvig på vej mod Slesvig” – en hjemvendt sydslesviger tænker højt om fremtiden”.

En god weekend.

Om aftenen hyggeligt samvær.

Vores årlige husmoderdag gik i år til Før. Aktive Kvinder i Kejtum på Før havde været meget aktive med at hækle koraller til et museum i Kejtum. Her kunne tusindvis af hæklede koraller i alle slag kraftige farver beundres.

I 2012 havde Aktive Kvinder i Sydslesvig besøg af nogle af Folkevirkes medlemmer. Det var en lille flok – men meget interesserede i, hvad der foregår blandt det

danske mindretal syd for grænsen. Desuden var de meget godt informeret om arbejdet hernede. Vi kan se tilbage på nogle anstrengende men dejlige dage. Vi havde tilrettelagt et hårdt program.

Vores informationstur d. 3. oktober gik til Sønderborg på Als hvor vi bl.a. også så på sygehuseet.

Vi har to repræsentanter i Voksenundervisningsnævnet. Tre i Sundhedsrådet bl.a. også i forretningsudvalget. En repræsentant i Det Humanitære Udvalg. Desuden samarbejder vi med SSF (Sydslesvigsk Forening), Dansk Centralbibliotek, Den Slesvigske Kvindeforening og Kirkehøjskolen om forskellige foredrag, som er med til at gøre de enkelte foredrag billigere for os alle og samtidig kommer de ud til mange flere.

I de forskellige lokalforeninger bliver der tilbudt:

Afspændingsgymnastik, madlavning, foredrag, aerobic, kurser af forskellig art samt udflugter.

Tove Hinriksen

Dansk Kvindesamfund:

Ligestilling på mange platforme

Det har været et aktivt år for Dansk Kvindesamfund. Der er kommet mange nye, engagerede frivillige, som lægger en masse energi og kræfter i at være med til at gøre en forskel. I 2012 har de arbejdet hårdt for at fremme Dansk Kvindesamfunds budskaber på forskellige platforme; blandt andet på Facebook, i vores nye digitale nyhedsmagasin, på Twitter og på vores nye blog, F-frekvensen.dk. Sidst i september blev bloggen skudt i gang med et stort arrangement i Århus ”Midt i en pornotid”.

F-frekvensen er et blogunivers, hvor feminister af enhver slags kan mødes og diskutere de ligestillingsproblematikker, der ligger dem på sinde. De faste indlæg på bloggen er meget forskellige og repræsenterer mange forskellige holdninger. Flere faste skribenter er tilknyttet bloggen, bl.a. stand-up komikere og jurist, Mette Frobenius, og mandeforsker Svend Aage Madsen. Det giver stor variation i indlæggene og er medvirkende til, at bloggen når et større publikum. Bloggen kan følges på dette link:

<http://danskkvindesamfund.dk/blog/>

Udover disse tiltag er de frivillige i gang med at planlægge spændende events, som man vil høre mere til i det nye år. Det hele vil bidrage til at sætte ligestilling mellem kønnene på dagsordenen i 2013.

Barsels- og fødselsforhold

Et nyt fokusområde for Dansk Kvindesamfund er barsels- og fødselsforhold. En ny arbejdsgruppe har sat fokus på fødende kvinders forhold. De ser specielt på konsekvenserne af de besparelser, der har været på området gennem de sidste år. På Dansk Kvindesamfunds landsmøde var der et debatarrangement om regeringens fødselspolitik og de tilbud, man giver nyfødte og deres mødre. Reglerne omkring de meget korte barselsophold på hospitalerne medvirker for mange

kvinder til at gøre deres fødselsoplevelse stresset og skaber ikke den nødvendige trykthed og ro, hvilket ofte har indvirkning på både moderens og det nyfødte barns trivsel. De store nedskæringer har resulteret i, at både antallet af ambulante henvendelser lige efter fødslen og genindlæggelser er steget stærkt. Det skyldes problemer omkring amning og ernæring, da der ikke tages ordentlig hånd om dette fra starten.

Med titlen 'En god start på livet?' ønskede DK at sætte fokus på, hvilke konsekvenser de mange besparelser har medført. De førende faggrupper på området var derfor repræsenteret i en paneldebat på landsmødet: Anne Fabricius fra Jordemoderforeningen, Dorte Steenberg fra Dansk Sygeplejeråd og Charlotte Utzon-Krefeld fra Gentofte Barselshotel.

Prostitution og trafficking

Dette er stadig en af DK's mærkesager, og på trods af regeringens gode intentioner, har politikken ikke ændret sig i det forløbne år. 8. marts-initiativet arrangerede også i 2012 en demonstration mod sexkøb fra Rådhuspladsen, hvor DK deltog. Efter demonstrationen var der mad, musik og oplæg fra feminister og fagbevægelsen i Huset i Magstræde. Den ny regerings politik har endnu ikke medført nogen ændringer i prostitutionspolitikken. Foreløbig har de valgt at følge Straffelovrådets betænkning, der ikke anbefaler en kriminalisering af køb af sex. Rådet har valgt at se bort fra danske eksperter, men også de gode resultater hos vores nordiske naboer, der for længst har indført forbud mod køb af sex.

Dansk Kvindesamfund ser ikke sex som en menneskeret. Opretholdelsen af, at man frit kan købe sig til retten over et andet menneskes krop, er med til at gøre Danmark til et fristed for menneskehandel og udnyttelse af kvinder. Vi bliver nødt til at bryde den 'tavs-
hed', der er omkring mænds ukrænkelige ret til at købe sex. Køb af sex er og bliver ikke

andet end en kulturelt erhvervet ret, der er muliggjort af patriarkalske værdisystemers dominans gennem adskillige generationer.

Uddeling af Mathildeprisen

Mathildeprisuddelingen blev afholdt på Mors dag d. 13. maj i Huset i Magstræde. Prisen bliver uddelt til kvinder, mænd eller organisationer, der har arbejdet for at fremme ligestillingen imellem kønnene. Temaet i år var ”Globale kvinderegtigheder - set i et internationalt perspektiv”, og prismodtagere var Simi Jan, journalist på TV2, og foreningen KULU – Kvindernes U-landsudvalg. Begge modtagere, der i den grad har gjort sig fortjent til prisen i kraft af deres store indsats for at forbedre kvinders levevilkår i den tredje verden.

Med valget af Simi Jan lagde Lisa Holmfjord i sin tale især vægt på hendes store engagement i forbindelse med et lukningstruet krisecenter i Kabul. På det tidspunkt var hun udsendt som krigskorrespondent for Politiken i Afghanistan, og det lykkedes hende at få Politiken til at stable en indsamling på benene. Hendes artikler fik læserne til at finde pengepungen frem, og på kort tid havde indsamlingen indbragt 2 mio. kroner, hvilket sikrede krisecentrets fremtidige eksistens. KULU fik Mathildeprisen for deres vedholdende arbejde for at forbedre kvinders vilkår i den tredje verden. Især deres projekt i Mali ”Giv en pige ret” blev fremhævet. Det har kørt siden 2008 og har haft en stor betydning for mange kvinders liv. Ofte bliver der ikke udstedt en fødselsattest, når en pige bliver født, og det betyder, at kvinderne ikke får adgang til en række grundlæggende rettigheder. Igennem projektet får kvinderne midler til at købe de papirer, de mangler, og det kan ændre hele deres situation.

Ingen politiske tiltag

Desværre blev 2012 også et år, hvor der ikke skete meget på den politiske ligestillingsfront i Danmark. Der var ingen øremærket barsel til fædre, der kom ikke flere kvinder i de danske bestyrelser, ligelønnen blev ikke sikret, og der kom ikke et forbud mod køb af sex. Skønt politikerne varslede disse forandringer før valget, er de alle enten skudt til hjørne eller

helt ud af banen. Det synes vi er rigtig ærgerligt!

Regeringsskriftet var ellers en gylden mulighed for et værdipolitisk opgør med fortiden på ligestillingsfronten, en mulighed for et comeback for Danmark. På trods af en umiddelbar lydhørhed fra den nye ligestillingsministers side, viste 2012 sig i stedet at blive de fortabte mulighedsår.

Dansk Kvindesamfund har derfor tre gode nytårsforsætter til regeringen, som vi håber, at de følger i det nye år!

- Barselsrettigheder til fædre! Det er essentielt, at vi sikrer fædre bedre barselsrettigheder. Det skal blive lige så normalt for fædre at tage barsel, som det er for kvinder. En måde at få det til at ske er ved at øremærke tre måneder af barselsloven til fædre. Vi håber derfor, at regeringen denne gang vil holde fast i sin politik, også selvom den ikke er elsket af alle. Vores nordiske naboer har indført øremærket barsel med stor succes, og vist os at det virker. Mændene får bedre rettigheder samt mulighed for at tage del i forældreansvaret helt fra start, og kvinderne står stærkere på arbejdsmarkedet. Øremærket barsel til mænd giver et pænt udslag på ligestillingsbarometeret for begge køn.
- Kønskvotering i bestyrelser! Drop kønskvoteringsforskrækkelsen og tag tråden op fra Norge, for frivillighedens vej har vist sig ikke at føre nogen steder hen. Det er efterhånden erkendt alle andre steder end i Danmark, at kvotering er et effektivt middel til at regulere den ulighed, der er i toppen af erhvervslivet. Vi har en stort uudnyttet talentmasse i Danmark af højtuddannede kvinder, som af flere forskellige grunde ikke i lige så stor stil som deres mandlige kollegaer er repræsenteret i toppen af dansk erhvervsliv. Regeringens udspil ’den danske model’ virker ikke. Den bøde, en virksomhed kan blive pålagt som sanktion, er så harmløs, at dens symbolske værdi er på linje med en kvajebajer – og når sanktionen ikke er

værre end som så, vil balancen i bestyrelsen ikke rykke en millimeter. Et nytårsforsæt for regeringen kunne derfor være, at den foretager en evaluering af den danske model allerede i slutningen af 2013. Er andelen af dygtige kvinder ikke steget på det tidspunkt, bør modellen forkastes for en ny. Vi foreslår en model, der hedder '40 % kønskvotering'.

- Forbyd sexkøb! Genovervej Straffelovrådets anbefaling om ikke at indføre et forbud mod køb af sex, da rådet ikke alene har valgt at se bort fra danske eksperter, men også de gode resultater hos vores nordiske naboer, der for længst har indført forbud mod køb af sex. Dansk Kvindesamfund ser ikke sex som en menneskeret. Opretholdelsen af, at man frit kan købe sig til retten over et andet menneskes krop,

er med til at gøre Danmark til en frihavn for menneskehandel og udnyttelse af kvinder. Vi bliver nødt til at bryde den 'tavshed', der er omkring mænds ukrænkelige ret til at købe sex. Køb af sex er og bliver ikke andet end en kulturelt erhvervet ret, der er muliggjort af patriarkalske værdisystemers dominans gennem adskillige generationer.

Der er mange ligestillingsudfordringer, som vi har brug for at tage hånd om i 2013. Men de tre nævnte udfordringer er en god start, hvis regeringen vil benytte nytåret som en gylden mulighed for at give ligestillingen et comeback.

Lisa Holmfjord, forkvinde

De Grønlandske Kvinders Sammenslutning

Folkevirke i Grønland

Kontakt:

Rebekka Olsvig
Jens Kreutzmann Aqq 30
Postboks 575
3900 Nuuk

Mundtlig årsberetning for Folkevirke

- aflagt søndag den 22. april 2012

Efter velkomst og en fællessang indledte formand Annemarie Balle sin mundtlige beretning. Den lød således:

Jeg indledte min skriftlige årsberetning ved bl.a. at skrive:

Folkeoplysning - Folkelig - Frivillig –
Forståelse – Fordybelse – og så selvfølgelig
Folkevirke.

Ja, F'erne står i kø, når man taler om Folkevirke. Sådan har det også været gennem hele 2011, hvor Folkevirke har været engageret i rigtig mange aktiviteter inden for det folkeoplysende område.

For mig selv og hele forretningsudvalget har det været glædeligt, at Folkevirke-kredse landet over har været så aktive og har haft så mange ildsjæle, som har haft lyst til at engagere sig i møderne og debatterne.

Et af Folkevirkes særkender er netop den åbne dør med den fordomsfrie debat, som kan vække til eftertanke og fordybelse. En debat, som kan springe ud af det aktuelle møde, et oplæg, et foredrag eller artikler fra aviser, bøger eller fra naturligvis Folkevirkes eget kulturtidsskrift ”Folkevirke”.

Når man tænker på ordet Folkevirke, kan det give mange associationer:

F står naturligvis for Folkevirke

O for Oplysning

L kunne være for Livgivende

K er for Kvalitet

E for energigivende

V for Virkelig

I for Inspirerende

R for rullende studiekredse

K for kulturelle oplevelser

E for energigivende samvær

Ja, sådan kunne man blive ved med at lege med ord og bogstaver.

Men under det hele ligger jo den røde ledetråd, som er Folkevirkes formål, nemlig at få kvinder til at blive aktive samfundsborgere.

Det er vigtigt for både samfundet og for kvinderne selv.

Her skal man bl.a. huske på, at de fleste kvinder også er mødre, og at opdrager deres børn sammen med fædrene. Traditionelt er det kvinderne, der bruger mest tid sammen med børnene. Det vil sige, at kvinderne overfører nogle værdier til børnene. Men i dag møder børnene en helt anden verden end den, deres forældre er vokset op i. Man kan sige at verden er blevet mindre. Vi får hændelser fra den anden side af jorden direkte ind i vores stuer samtidigt med, at de sker, vi møder folk fra helt andre kulturer på gaden, i skolen og på arbejdspladsen.

Det betyder, at vores børn skal kunne navigere i et kaos af mennesker med en anden kultur, andre normer, religion og sprog, og det skal deres forældre hjælpe dem med.

I Folkevirke har vi snakket meget om ovenstående. Folkevirke har gjort et stort arbejde for at give en mængde kvinder – først og fremmest vores medlemmer og læsere af vores blad – en viden, som gør, at de er aktive samfundsborgere.

Men Folkevirke findes kun i kraft af, at medlemmerne gør et stort, frivilligt arbejde. Der skal fx søges penge til projekter, startes studiekredse og arrangeres møder.

International dimension

Flere af folkevirkes aktive ildsjæle har været med i projekter, der har strakt sig ud over Danmarks grænser.

At have deltaget i rejser og have mødt folk fra det meste af EU har været en øjenåbner for mange. Vi får en stor viden om andre kulturer, vi har opdaget, at vi har de sammen samfundsmæssige problemer, men vi løser dem forskelligt. Her har Folkevirke bragt en viden med til Danmark, som vi har offentliggjort på vores hjemmeside og skrevet om i vores blad. Med på rejserne rundt

omkring i Europa har været mange folkevirkemedlemmer fra hele Danmark. Folkevirke har senest været partner i projektet ”Cultural interation” – CINT. Det afsluttes her i sommeren 2012 efter to års partnerskab med folkeoplysere fra andre europæiske lande.

Det har været et stort projekt for Folkevirke at være deltager i, derfor vil jeg godt dvæle lidt ved det og vise lidt indtryk fra det sammen med Folkevirkes næstformand, Jeanne Bau-Madsen, for det er os, der har været grundstammen i projektet.

Derefter viste formand Annemarie Balle en powerpoint med de væsentligste hovedpunkter.

Solidt netværk

At være med i Folkevirke betyder helt generelt, at man har et solidt netværk over hele Danmark. Det kan være nyttigt, hvis man selv eller ens børn skal flytte til en anden egn – man er aldrig alene.

Til Folkevirkes landsdækkende møder, som fx i Rødding i sensommeren 2011 mødtes folkevirkere fra mange egne af landet. Her mødtes land og by, hovedstaden og provinsen. Man mødtes på tværs af politisk tilhør og socialgruppe.

Disse møder er Folkevirkes styrke. For at blive gode samfundsborgere, skal vi kende samfundet, de mennesker, der er en del af dette og debattere med folk, der har en anden mening end én selv. Dette er vigtigt for demokratiet, og det er vigtigt for den enkelte person.

BB-lejre

Et af de steder hvor man mødes på tværs af landet, på tværs af alder og socialgrupper er bedstemor/børnebørn lejrene. Hvert år i efterårsferien mødes bedstemødre og enkelte bedstefædre i en lejet hytte eller feriekoloni. Her tilbringer man for en billig penge 5 dage i frisk luft. I løbet af disse dage få børnene nye venner, her mødes Nordjylland med Vejle og Hellerup, og her mødes bedstemødre fra en lejlighed på Nørrebro med en bedstemor fra en gård i omegnen af Esbjerg.

Kvindestemmer 2012

Folkevirke har her i foråret også gennemført ”Kvindestemmer” for sjette gang – og med stor ros fra deltagerne og et meget tilfredst publikum. ”Kvindestemmer” blev dette forår gennemført i Huset i Magstræde for første gang – JazzHouse var – og er stadig – under renovering for de meget store skader, som opstod i forbindelse med skybruddet i juli 2011.

Huset var et fint sted at holde arrangementet, og det er glædeligt at kunne konstatere at Folkevirke har så stor tilslutning til et forholdsvis nyt tiltag.

Rullende studiekreds

Her for april 2012 har en gruppe folkevirkere været på studietur i Slesvig. En meget vellykket tur med et spændende program, hvor folkevirkere fra hele landet mødtes. Turen var planlagt i tæt samarbejde med Aktive Kvinder i Sydslesvig, som er en af Folkevirkes tilsluttede organisationer.

Foreningen af Aktive Kvinder i Sydslesvig har trukket et kæmpe læs for at sikre folkevirkere en spændende tur med oplevelser, som de ikke kunne have fået, hvis de var taget afsted på egen hånd. Det er jo netop også en af Folkevirkes særkender – at sikre folkevirkere unikke oplevelser.

Alt dette kan kun lade sig gøre, fordi en gruppe kvinder gør et stort stykke frivilligt arbejde. De gør dette arbejde, fordi de synes, det er sjovt.

De gør det i Folkevirke regi, fordi de synes, det er vigtigt at Folkevirke består. Det gør Folkevirke nemlig kun, hvis alle arbejder sammen.

Hvis hovedstadens medlemmer synes, det ikke er nødvendigt at møde folkevirkere fra Fyn, eller jyderne helst vil blive i Jylland, er der intet Folkevirke. Folkevirke er en landsdækkende organisation og kan kun bestå som en sådan, hvis foreningen har et kontor og en konsulent.

Konsulent og kontorets drift

Folkevirke har heldigvis både kontor og konsulent! Gennem støtte fra medlemmer og Undervisningsministeriet/Kulturministeriet er Folkevirke sikret disse uundværlige goder. Folkevirkes konsulent Susanne Tarp har gjort – og gør heldigvis stadig – et kæmpe arbejde med at sikre Folkevirkes drift – både de rent praktiske opgaver med at sørge for postgange og kontakt til kredse og medlemmer og de mere overordnede opgaver med bl.a. at sikre de økonomiske tilskud via ansøgninger til fonde.

De seneste halve års tid har Folkevirkes næstformand Jeanne Bau-Madsen også trukket et stort læs. Hun har været på Folkevirkes kontor to af ugens fem dage samt også hjemmefra arbejdet med bl.a. fundraising og specielt haft fokus på Folkevirkes større projekter – det EU-støttede CINT samt projekter med fokus på integration.

Så det skal der lyde en stor tak for, ligesom jeg også vil rette en stor tak til det store frivillige arbejde, der lægges af ildsjæle i både Folkevirkes forretningsudvalg og lokalt ude i folkevirkes kredse.

Økonomi

Sidst vil jeg lige sige et par ord om Folkevirkes økonomi. Ja, denne gang kommer økonomien langt nede i min beretning, og det skyldes først og fremmest, at Folkevirkes økonomi er kommet ind i en god gænge, og at vi i år – som budgetteret – kan komme ud af 2011 med et stort, rundt nul. Men heldigvis et sort nul!

Det sker efter nogle år, hvor Folkevirkes økonomi har haltet noget, så det er dejligt at kunne konstatere, at det nu ser ud til, at Folkevirke er kommet ind i en god gænge.

Men som det senere vil fremgå, har Folkevirke stadig en stram økonomi og et spinkelt fundament, så det er nødvendigt fortsat at holde et nøje øje med økonomien og også have

en stram økonomistyring, så Folkevirke også i her i 2012 kan fastholde en sikker styring.

Hermed vil jeg lægge både den skriftlige og mundtlige beretning ud til debat.

Annemarie Balle, formand for Folkevirke

Mundtlig beretning for kulturtidsskriftet ”Folkevirke”

- aflagt søndag den 22. april 2012

Som nævnt i den skriftlige beretning er kulturtidsskriftet ”Folkevirke” inde i en god gænge.

Samarbejdet med trykkeriet i Aars fungerer rigtig godt og inspirerende. Det kan bl.a. ses på det smukke layout, som vi får megen ros for.

I den skriftlige beretning for bladet nævner jeg de temanumre, som udkom i 2011. Det første nummer her i 2012 havde overskriften ”Den europæiske identitet” og lagde op til debat om EU. Temaet er tænkt som en introduktion til den danske formandsperiode – og Folkevirke havde nok også tænkt, at det skulle have været muligt at få tilskud til dette temanummer. Men desværre nej.

Årets andet temanummer skal lægge op til Folkemødet på Bornholm her i juni måned og skal derfor også være med til at vise spændvidden i Folkevirke.

Også dette nummer har vi forsøgt at skaffe tilskud til, men her i den aktuelle situation må jeg sige, at vi indtil nu kun har modtaget afslag, så det er lidt ærgerligt.

Årets tredje nummer har fokus på boformer i den tredje alder, mens temaet for årets sidste temanummer er åbent – både tema og mulighederne for at blive gæsteredaktør er helt åbne.

Udgivelsesfrekvens

Det ser ud som om, at udgivelsesfrekvensen med fire numre pr. år er godt – det er i hvert fald det, som økonomien kan holde til, selv når vi er inde i år, hvor det som i 2011 har knebet meget med at finde fonde, som vil støtte de trykte udgivelser.

Når jeg siger, at ”økonomien kan holde til det”, så er det jo en vurdering, som hele tiden skal tages op. For ser man alene på udgifterne til bladet, så er de så store, at der samlet set er

tale om en udgift for Folkevirke. Bladets abonnenter kan ikke dække omkostningerne, hvis der ikke også skaffes tilskud fra anden side.

Som nævnt har det været svært at få i 2011, selv om Folkevirkes konsulent Susanne Tarp har sendt rigtig mange ansøgninger ud.

Men tiderne har været sådan, at der er et stærkt stigende antal ansøgere til stadig færre penge.

Når vi tidligere har drøftet bladet, har holdningen været, at bladet ”Folkevirke” er Folkevirkes ansigt ud ad til – Folkevirkes visitkort, som giver et godt indtryk af, hvad Folkevirke står for og hvilke aktiviteter, vi kan tilbyde interesserede.

Jeg synes stadig, at det er en rigtig beslutning, men jeg synes også, at det er en beslutning, som jævnligt skal tages op til debat her på det årlige repræsentantskabsmøde.

Så det vil jeg med disse ord så lægge op til debat om, ligesom jeg vil åbne for en mere generel debat om både den skriftlige og mundtlige beretning for kulturtidsskriftet ”Folkevirke”.

Annemarie Balle

Referat af repræsentantskabsmøde søndag den 22. april 2012

Pkt.1 Valg af dirigent og stemmetællere

Ingelise Møller blev valgt til dirigent. Til stemmetællere blev valgt

1. Doris Thye Petersen
2. Vibeke Harboe

Pkt. 2 Debat om beretning:

Folkevirke bør ”pakke kufferten” og tage ud i kredsene og fortælle om de internationale projekter. Medlemmer, der deltager i projekterne, forpligter sig til at fortælle om dem rundt omkring i kredsene.

Formandens skriftlige og mundtlige beretning blev enstemmigt vedtaget.

Pkt. 3 Debat om kulturtidsskriftet

Folkevirke:

Det er svært at få tilskud til et trykt medie. Et kulturtidsskrift vi kan være stolte af. Det bruges også til undervisning, så enighed om, at Folkevirke bør fastholde den trykte udgave. Skriftlige og mundtlig årsberetning for kulturtidsskriftet blev enstemmigt vedtaget.

Pkt. 4 Forelæggelse af regnskab

Kassereren forelagde regnskabet. Folkevirke har fået en ny revisor, som har opstillet regnskabet efter nye, gældende regler. Således er lokalkontingenter indregnet i posten kontingenter.

Under debatten bad kredsene om klarere regler for, hvilke tal der skal indrapporteres til hovedkontoret. Formanden lovede at skrive ud til alle kredse om dette. I regnskabet er Folkevirkeskat ændret til Folkevirkebidrag. Regnskabet blev enstemmigt vedtaget. Derefter forelagde formanden et budget for året 2012.

Alle tilkendegivelser var positive.

Pkt. 5 Fastsættelse af kontingenter

Forretningsudvalget henstillede, at bladabonnement og kontingent forbliver uændret. Dette blev enstemmigt vedtaget.

Pkt. 6 Valg til repræsentantskabet

Hanne Top ønsker ikke at opstille.

Alle andre har sagt ja til at genopstille. Disse blev alle valgt.

Ulla Lunde Hansen nyopstillede og blev enstemmigt valgt.

Pkt. 7 Valg til forretningsudvalget

Britta Poulsen og Ellis Grønvold blev genvalgt.

Pkt. 8 Skriftlig afstemning om suppleanter.

Inger Margrethe Christensen

Ulla Lunde Hansen fik 11 stemmer og Inger Margrethe Christensen fik 7 stemmer.

Ulla Lunde Hansen bliver således 1. suppleant Inger Margrethe Christensen bliver 2. suppleant

Pkt. 9 Forslag til nye vedtægter

Folkevirkes forretningsudvalg havde udsendt et forslag til vedtægtsændringer. Efter indstilling fra Folkevirkes forretningsudvalg blev det foreslået at nedlægge repræsentantskabet. Formanden gjorde rede for repræsentantskabets historie. Folkevirke har haft et repræsentantskab fra dengang Folkevirke var en bevægelse, og man skulle have en beslutende myndighed. Nu er Folkevirke en forening og forretningsudvalget ønskede at medlemmerne får mere medbestemmelse. Forretningsudvalget henstillede derfor til, at repræsentantskabet opløses og at repræsentantskabsmødet herefter kaldes for et landsmøde.

Afstemning vedr. § 1.1:

Landsmøde: 12 stemmer

Årsmøde: 1 stemme

Folkevirkes årlige generalforsamling hedder herefter et landsmøde.

Tilføjelse til § 5

Valg:

Alle valg sker ved skriftlig afstemning med alm. flertal.

Forslag til kandidater til formandsposten, skal være formanden i hænde senest 14 dage før mødet.

Forslag til emner, der ønskes behandlet på landsmødet, skal være formanden i hænde senest 14 dage før mødet.

I den gamle § 10 slettes ”giro” (sidste ord).

Afstemning om § 6. Blev vedtaget efter debat.

Efter forslag til ændringer var gennemgået blev de sat til afstemning under et.

Nye stemmetællere blev valgt:

Susanne Tarp
Mai-Britt Tollund

For 11
Imod 0
En blank.

Vedtægtsændringerne blev vedtaget med de ændringer, der blev aftalt under debatten. De træder i kraft den 23. april 2012

Pkt. 10 Fastsættelse af landsmøde

Landsmøde den 20.- 21. april 2013. Forretningsudvalget finder i samarbejde med en lokal Folkevirkekreds ud af, hvor i landet mødet skal afholdes.

Pkt. 11 Eventuelt

Intet til eventuelt.

*Dirigent Inge Lise Møller
Referent Jeanne Bau-Madsen*

Folkevirkes forretningsudvalg pr. 22. april 2012

Navn, adresse mv.	Valgt år
Annemarie Balle, formand og redaktør Reventlowsgade 18, 4. tv. 1651 København K Tlf. 51 51 24 20 e-mail annemarieballe@hotmail.com	2010
Jeanne Bau-Madsen, næstformand og sekretær Wienerbyen 2 2830 Virum Tlf. 45 85 65 92 E-mail jeanne@bau-madsen.dk	2010
Ellis Grønvold, kasserer Valdbo Alle 23 665 Vallensbæk Strand Tlf. 43 54 35 80 E-mail groenvold@image.dk	2012
Britta Poulsen Gartnervang 38, 2. th. 4000 Roskilde Tlf. 46 36 56 32 E-mail britta.poulsen@privat.dk	2012
Ellen Kristiansen Vegavænget 11 2620 Albertslund Tlf. 43 64 62 07 E-mail elhart@webspeed.dk	2010
Zara Y. Jensen Ermelundsvej 58 B 2820 Gentofte Tlf. 20 99 22 99	2011
Tove Kattrup Karen Blixens Vej 1P 7430 Ikast	2011
<u>Organisationsrepræsentanter:</u>	
DSH – Foreningen af Aktive Kvinder i Sydslesvig Tove Hinriksen Danziger Str. 18 D 24837 Schleswig	2012

Tlf. 0049 4621 22063
E-mail tovehinriksen@versanet.de

Dansk Kvindesamfund

Karen Hallberg 2012
Havnegade 33
1058 København K
Tlf. 20 89 85 24

Dansk Blindesamfunds Kvinder

Susanne Tarp 2012
Vagtelvej 51, 2.th
2000 Frederiksberg
Tlf. 40 38 51 57

1. suppleant:

Ulla Lunde Hansen 2012
Hindegade 3
1303 København K
Tlf. 33 13 83 30

2.suppleant:

Inger Margrethe Christensen
Strandparken 23 2012
4000 Roskilde
e-mail imc@ruc.dk

3. suppleant:

Ulla-Brita Gregersen 2012
Nyvej 15
2000 Frederiksberg
Tlf. 86 62 34 80

Observatør for Folkevirke Vesthimmerland:

Karen Pihlkjær 2012
”Skovhuset”
Hvorvarpvej 8
9600 Aars
Tlf. 98661680
e-mail kk@pihlkjaer.dk

Vedtægter for Folkevirke

§ 1.0 Formål

"Folkevirke - social - kulturel - politisk oplysning" er en landsdækkende, tværpolitisk oplysningsvirksomhed, grundlagt i 1944. Folkevirkes kerneområder er de sociale, kulturelle og politiske aspekter, som Folkevirke ønsker en forpligtende, åben og fordomsfri dialog om. Folkevirke arbejder på tværs af alle skel - sociale, kulturelle, politiske, geografiske, religiøse og aldersmæssige. Folkevirkes formål er at bringe nyt initiativ til oplysningsarbejdet. Folkevirke ønsker at fremme en aktiv dialog og derved give deltagerne et bedre fundament for at deltage engageret i den demokratiske proces.

§ 1.1 Hvad er Folkevirke?

Folkevirke består af enkeltpersoner, lokale kredse og komiteer, der på forskellig vis forestår folkeoplysningsarbejdet, samt en række tilsluttede organisationer, for hvem Folkevirke kan være den naturlige kulturelle dimension i det faglige og samfundsmæssige arbejde. Der betales et kontingent, der fastsættes af Landsmødet.

§ 2.0 Ledelse

Landsmødet er Folkevirkes øverste myndighed og består af Folkevirkes medlemmer, der har betalt kontingent, samt 2 repræsentanter for hver af de tilsluttede organisationer. Landsmødet er beslutningsdygtigt uanset hvor mange medlemmer, der er til stede. Alle tilstedeværende medlemmer har tale- og stemmeret. Alle kan opstilles til valg. Dog kan et fraværende medlem kun opstilles, såfremt der foreligger skriftlig tilsagn om opstilling. Den daglige ledelse varetages af et forretningsudvalg, der vælges på Landsmødet, samt op til 4 medlemmer fra de tilsluttede organisationer.

§ 3.0 Formand

Formanden vælges separat på Landsmødet med almindeligt flertal. Ved stemmelighed foretages en ny afstemning. Er der fortsat stemmelighed, foretages lodtrækning. Valget gælder for 2 år. Genvalg kan finde sted.

§ 3.1. Forretningsudvalg

Det øvrige forretningsudvalg består af 6 personer. Valgt er de kandidater der får flest stemmer. Der vælges 2 suppleanter. Alle valg gælder for 2 år, således at halvdelen er på valg hvert år. Første gang findes rækkefølgen ved lodtrækning. Genvalg kan finde sted. Der vælges 2 suppleanter hvert år. Genvalg kan finde sted. De tilsluttede organisationer har derudover 4 pladser i forretningsudvalget. Disse pladser går på skift mellem organisationerne, indbyrdes forskudt af hensyn til kontinuiteten. Hvis en organisation ikke ønsker at besætte sin plads, når den står for tur, tilbydes pladsen til den næste i den fastlagte rækkefølge. Perioden kan evt. forlænges.

§ 4. Konstituering

Forretningsudvalget fastsætter selv sin forretningsorden og konstituerer sig med næstformand, kasserer og sekretær. Sekretærposten kan overdrages lederen af Folkevirkes kontor. Forretningsudvalget kan efter behov supplere sig med en person/personer med særlige opgaver, disse får samme status som suppleanter.

§ 5.0 Landsmødet

Forretningsudvalget indkalder med 4 ugers varsel til Landsmødet, som afholdes senest med udgangen af april måned.

Dagsorden skal indeholde følgende punkter:

- Valg af dirigent og 2 stemmetællere
- Årsberetning ved formanden – godkendelse af årsberetning
- Årsberetning om bladet Folkevirke
- Fremlæggelse af revideret regnskab samt budget til godkendelse
- Fastsættelse af kontingent
- Valg af:
 - Formand
 - Forretningsudvalgsmedlemmer og 2 suppleanter
- Indkomne forslag
- Eventuelt.

Alle valg sker ved skriftlig afstemning med almindeligt flertal.

Forslag til kandidater til formandsposten, skal være formanden i hænde senest 14 dage før mødet.

Forslag til emner, der ønskes behandlet på landsmødet, skal være formanden i hænde senest 14 dage før mødet.

§ 6.0. Ekstraordinært Landsmøde

Ekstraordinært Landsmøde indkaldes med 14 dages varsel, når det forlanges af mindst 1/3 af medlemmerne ved fremsendelse af dagsorden eller af forretningsudvalget, hvis det skønnes fornødent.

§ 7.0 Økonomi

Folkevirkes økonomi er baseret dels på kontingent fra Folkevirkes medlemskreds, dels på private og offentlige tilskud, legater og fondsmidler.

Tegningsret: Formanden og kassereren tegner i fællesskab Folkevirkes økonomiske og juridiske forhold. Formanden og kassereren kan udstede fuldmagter til den daglige leder af kontoret samt til FU medlemmer.

Regnskabet følger kalenderåret. Regnskabet skal revideres af statsautoriseret eller registreret revisor. Folkevirkes daglige regnskab er den daglige leders ansvarsområde.

Formuen anbringes på betryggende vis i anerkendt pengeinstitut.

§ 8.0 Bladet

Folkevirke udgiver bladet "Folkevirke". Forretningsudvalget udpeger/ansætter redaktøren. Redaktøren fastlægger sammen med forretningsudvalget bladets linje og pris. Redaktøren er ansvarlig over for forretningsudvalget.

§ 9.0 Vedtægtsændringer

Til ændring af vedtægterne kræves mindst 2/3 flertal af de fremmødte på et Landsmøde.

§ 10.0 Opløsning af Folkevirke

Til opløsning af Folkevirke kræves mindst 4/5 flertal af de fremmødte på et Landsmøde, indkaldt med mindst 4 ugers varsel. Eventuel formue skal tilfalde en fond eller organisation, der virker for lignende formål som Folkevirke.

Trådt i kraft efter vedtagelse på repræsentantskabsmødet d. 22. april 2012 og erstatter vedtægter af d. 14. april 2002 samt af 24. april 1947, med tilføjelser og ændringer af 17. november 1973, 31. oktober 1981, 24. marts 1984, 15. april 1989, 20. april 1991, 6. april 1997, 19. april 1998, 21. marts 1999 og 26. marts 2000.

